

Latwēfchu Awīses.

62. gada-gabhjums.

Ar. 9.

Trefchdeenā, 2. (14.) Merzā.

1883.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schruden, Kurland. — Ekspedizija Westhorn Iga grahmatu-bohdē Jelgawā.

Rahditajs: No eefschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sinas. Trihs fatil-
chanahs. Par tirgošchanas beedribu. Liktenis. Slubinašchanas.

No eefschsemehm.

Behterburga. Rā sino, tad tilšhot dibinatas 2 jaunās ministrijas, semkopibas un andeles. Par andeles ministri dehwe senatoru Butowski, fenako andeles un manufakturu departementa presidentu finanžu ministrija, un par semkopibas ministri tagadejo domenu ministri Ostrowski, jo domenu ministriju gribot atzelt un scho departementu tad peeweenoschot finanžu ministrijai. Lihds ar to tad atzelschot ari zetu ministriju. Wixas darbus peeweenoschot zitahm eestahdehm, un proti dselsszelus andeles ministrijai un schosejas un upes semstwahm sem eefschleetu ministrijas wirswadibas. — **Uj kroneschanas fwehtkeem Maskawā** pahrzelamo gwardijas pulku aissuhitischana, maksajamahs galda naudas u. z. isdewumi kara ministrija tafseereti us 2¹/₂ milj. rublu. Dshwolki schtahbam, generaleem, ofizeereem u. z. maksaschot lihds 100 tuhst. rubl. — **Behterburgas gubernā** wairak leelgruntneeku nolehmušchi dibinaht beedribu ar 500 tuhst. rublu leelu kapitalu, kuras noluhks buhšchot, laufšaimneežibas raschojumu tirgu atswabinaht no uspirzeju sšahdigas eejaulschanahs. — **Domenu ministrija**, kā Kreewu awises sino, nodoma dibinaht dauds semaku laufšaimneežibas skolu, kas dalischootes diwās nodalās, un buhšchot skaitamas pee trefchahs waj zetortahs schkiras skolahm. Sematahs skolas (no zetortahs schkiras) pastahweschot preefch kreetnu lauku strahdneeku ismahzischanas. Winās mahzibas laiks nebuhšchot ilgš, un mahzeliš tur eemahzischotees wisu, kas wajadšigs semneekam, kas apstrahdā patš fawu semes gabalinu, waj strahdā pee otra par kalpu. Augstakās skolās (no trefchahs schkiras) mahzeliš eemahzischotees wisu, kas wajadšigs preefch leelakas laufšaimneežibas. Bes tam wehl pastahweschot ihpashas skolas, kuras wareeschot dabuht plaschaku mahzibu kahdās fewischlās laufšaimneežibas nodalās, kā par peem. dahrsneežibā, wihna audsinaschanā, meškopibā, bišchu tureschanā u. t. j. pr. Semalās laufšaimneežibas skolās tikschot usnemti tahdi, kas jau isgahjuschi zauri sematahs pagasta skolas; preefch eestahschanahs augstakā laufšaimneežibas skolā tiks pagehrehts, kā mahzeliš jau buhtu isgahjis zauri diwklasiņu laufskolu. Tahdās apgabalās, kur truhktu peenahkoscho pagastu- jeb laufskolu, tiks dibinata fewischla sagatawoschanas klase pee laufšaimneežibas skolas. Ar mahzibas pabeigischanu laufšaimneežibas skolā buhs faweenotas sinamas teesibas kara klausibas ispildischana. Bes tam waldbiba nodomajot isdot jaunu likumu par palihdsibu tahdahm laufšaimneežibas skolahm, kas tiktu dibinatas no privat-wihreem. Palihdsiba buhšchot schahda: 1) kronis doschot bes atmaksas wajadšigo semi preefch skolas, proti preefch zetortahs schkiras skolas 50—200 defetinu, un preefch trefchahs schkiras skolas 200—500 defetinu semes; preefch skolahm ar fewischlu mahzibas mehrki doschot 10—50 defetinu; 2) semes weetā kronis grib dot ari naudas peepalihdsibu no 1500—3000 rublu par gadu. (Ahrkahrtigōs atgadijumōs skola war dabuht ari abas palihdsibas, proti semi un naudu.) Katram, kas grib dabuht no krona palihdsibu, buhs jastahda preefchā sinamas leezibas un droščibas. Usraudsiba pahr laufšaimneežibas skolahm katrā gubernā peedereeschot semstwai un tais gubernās, kur scho naw, — weetigeem domenu waldbibas preefchneekem. Scheem usraugeem it ihpashchi us to buhs jaluhko, kā krona peepalihdsiba tiktu kahrtigi leetata preefch nosazitā mehrka. — **19. Februaris**, kā daschu wifai swarigu reformu, it ihpashchi dsimtbuhšchanas atzelschanas gada deena, paliks Kreewijā muhšcham ne-aismirstams un teel lauschu dsihwe

jau gandrihs wisur kā fwehtku deena fwinehts. Tagad, kā Kreewu laikraksti wehsta, ari augstakā weetā esot nolemts, scho deenu noteikt preefch teefahm un skolahm par fwehtku deenu. Ari sw. sinods, kas par scho nodomu tizis waižahs, isfazijis tam fawu peekrischanu. — **Artilerijas wirspawehlneeks**, leelstis Michails Nikolajewitschs, islaidis preefchrakstu, zaur kuru teel prashts leelaks ahtrums schauschanā is zeetolschnu un kraštu leelgabaleem. — **Diwi generalgubernatori**, Albedinskis Warschawā un grahs Lodlebens Witnā, ir toti safirguschchi un, kā awises lasams, gribot atkahptes no amateem. „Graschdanins“ dabujis dsirdeht, kā winu weetā nahšschot: us Warschawu — generaladjutants grahs Pahwils Schumalows, un us Witnu — generalstahba preefchneeks Obrutschews. — **Behterburgas aprinka teefā** schinis deenās 5 feweeteem wajadseja aissildinatees par sahdšibu, ko bij idarijuschas zaur uslauschanu. Maspilsone Ponomarewa bij isihrejusi dshwolki, kuru pa istabai waj kaktam par lehtu naudu atdewa besweetas lautineem. Aehšschu, istabmeitu u. z. starpā pee winas ari dshwoja noseedejusi jaunawa, Wasiljewas jaunkundse, kura, lai gan jau 60 gadus bij weza, tomehr wehl nepameta zeribas, kā eespehs baudiht fwehtahs laulibas preefus. Schini zeribā winā taipigi krahja fawam puhram un bij nopirkusi 4 prehmiju-biketes, kuras ruhpiigi usglabaja fawā kastē. Neeeenam par to nelo nestahstija, bet turpretim wehl israhdijahs par toti nabadšigu, un tamdeht ari nekahrtigi maksaja fawu ihri. Kahdā deenā, winai mahjā ne-esot, pee faimneežes Ponomarewas us kaseju fawulzejahs 4 kaiminenes, un zitu starpā ari fahla runaht par mineto Wasiljewu. Nospreeda, pahrlieezinatees, waj wina teescham tahda nabadse, par kahdu israhdijahs. Kasti uslause, atrada usglabatahs biketes un fawā starpā tahs isdalijahs. Wisjaunakā nedabuja naka. Apsuhdsetas, winas wifā atfinahs. Leelus smektus klast-efoschōs fazehla Wasiljewas jaunundes stahsts par to, kamdeht krahjusi naudu un kā weenumehr wehl zerot dabuht wihru. Trihs apsuhdsetahs noteefaja us weenu gadu, zetorto us 8 mehnescheem darba namā. Beekto attaisnoja jaunibas un ari tamdeht, kā nelo nebij dabujusi no laupijuma.

Jelgawa. Jauna, labi gehrbusees meita aishwinu fwehtdeen eegahja katolu basnizā un, Deewu peeluhgusi, jaunpeedsimuschu behrinu nolika kahdā stuhri, pee tam luhgdama kahdai nabadsei, lai usluhko behrinu, jo paschāi us masu brihtinu ja-iseijot laukā. Bet usluhlotajai laiks gan willahs par ilgu, wina notikumumu pasinoja basnizās fulainim un tas polizejai. Aiswiršigo mahti tai paschā deenā wehl apzeetinaja Jelgawas bahnusi, kur ta bij eeradusees, dotees zelā us Rihgu. Nu winai buhs eespehjams eeradinatees ar mahtes peenahkumeem. — **Senatora-rewidenta eerehdnis Gubsla Igs**, kā „B. W.“ sino, schinis deenās pa Dobeles aprinki rewideerejot krona muischas.

Naudites pagastā (Dobeles aprinki) pehrnajā gadā nu reis uštaišija skolas namu. Skolas nams no ahrpuses brangi isstatahs; eefschpusti nepasistam, jo nams wehl naw skolas darbam atwehrtis, un weenigi tapehž, kā wehl naw apnikuschchi skolotaju leetā kildotees un teeptees. Kamehr skolas nebij, tad saprotams Naudischneekem stahweja wakā til tee diwi zeli, waj nu fawus masindš raidiht zitu pagastu skolās, waj winus usaudsinaht tiklab kā bes skolas mahzibahm, jo G. Iga tā dehweto „privat-skolu“ ne buht newar par tahdu usluhlot, kas scho laiku pagasta skolai spehtu lihdsinatees. Nu ir skolas nams jau no Oktobera mehnescha gataws un ismaksā pagastam, dihzibas nerekšnot, gandrihs 6500 rublu. No schihs semas 24 skolas nedelahm jau 16 ir pagahjuschas, bet Naudites masinee drihst fawu skolas namu wehl tikai no ahrpuses apbrihtnot. Zeen. lasitaji jantahs: „Ka-

peh; tà?" Nu, leeta ir tahda: Isgahjuschá gada Aprika mehnesi Naudites pagasta walde usaiginaja zaur „Latweeschu Awischm“ skolotajus, kas scho weetu gribetu peenemt, lai Aprika 21. deenā eeronotees pagasta namā, kur tad skolotaja wehleschana notikšot. Minetā deenā eeradahs kahdi 8 kandidati. Wehleja un iswehleja ar 30 pret 12 balsim toreisejo Slagunas skolotaju B. Egu. B. Egs atstahja sawu weetu Slagunā un apmetahs us dšihwi pee saweem wezakeem, kamehr skolās namu pabeigs taišht. Pagasta wezakais un weetneeki nodewa B. Egam skolai peederigo semi preeksch apstrahdaschanas. Peenahja rudenis un B. Egs wehl arweenu wolti gaidija us sawu apstiprinashanu. Tē pagasta wezakais atdod winam atpakał wina leezibas sħmes, pašludinadams, ka buhšot skolotaju par jaunu wehleht, un aisleedsa ari noplauto labibu kulti. B. Egs greešahs pee skolu wirswaldes, un nu israhbijahs, ka weetigā skolās komišija wehl ne buht nebij winu deht apstiprinashanas skolu wirswaldei preekschā stahdijusi, bet tikai peeprastijusi, kam ihsti jawehl skolotajs, waj pagasta waj weetneeku šapulzei? Skolu wirswalde atbildeja, ka weetneekem skolotajs jawehl un pagasta wezakais isrihtoja Rowembera 6. deenā otru skolotaja wehleschanu. Schoreis bij tikai 6 kandidati atnahkuschji. Nu ari pagasta wezakais skaidri israhdija, ka winam esot saws kandidats. Bet weetneeki iswehleja wezakajam par breesmigu nepatikšchanu to pašchu B. Egu. B. Egam bij 7 balsis, un no diwi ziteem kanditeem dabuja weens 5, otrs 2 balsis; tā tad ari weetneeki bij tāpat, ka pagasta pilnā šapulze B. Egu ar balsu wairakumu iswehlejuschi. Ja lasitaji domā, ka nu tadšchu B. Egu apstiprinahs, tad loti maldahs. Weetigai skolās komišijai nu til eekrita prahtā, pagehreht, lai B. Egs notura promes leziju Dobeles pagasta skolā. Tas notika, un B. Egs un weetneeki atkal gaidija us apstiprinashanu, gaidija un gaidija, kamehr pagahja Seemas sħehtki, pagahja puš Janwara mehnescha un — tē pahnahł wiseem par brihnumu šina, ka B. Egu ne-apstiprina un skolotajs esot wehl trescho reis jawehl. Kad nu trescho reis wehlehs, kas nu wehlehs, ko nu iswehlehs un waj tad iswehletu reis apstiprinahs, kas to lai šin pateikt! — Tē nu zelahs jautajeens, kad ari skolās waldes tahdas leetas pabalsta, kahda drošchiba tad skolotajam, sawu drošcho weetu atstahht, ja winsch top zitur eewehlehts? Waj pagasta wezakajam, kad winsch likumus nejehts šalastht, newaijadseja pirms wehleschanas deenas no skolās waldes isluhgtees padoma, kam jawehl skolotajs? Ja pagasta weetneeku wehleschana neta neder, kadehł tad wineem pawisam dota wehleschanas teesiba? B. Egs ir Jelgawas realskolās kursu pilnigi pabeidsis, tad Jrlawas seminarijā kā eksterns eksamenu nolizis un tur otra nummura leezibas eeguwees, Slagunas skolā diwi gadus patstahwigs (šinams ari apstiprinahsts) skolotajs bijis un nu peepešchi — wairs neder par skolotaju? Tahda wahrmahziga istureschanahs pret skolotajeem naw wis ihstais lihdselis, muhsu laukskolu eestahdehm eeguht publikas us-tizibu.

„B. B.“

Išles Upes-muišchā, Dobeles apgabala, kahds muišchas kalps, zittahrt špehzigis un šakofnis, jau ilgaku laiku ar krihtamo kaiti širga. Pagahjuschá wasarā, ap seena laiku, bij eedomajees kahdu tuwumā dšihwojoschu kaktu dakteri usmekleht un no ta šahles dabuht. Bes šekmes šinams ari nebij. Šahles eebrehķeis dewahs pee seena plauschanas, un ziti kalpi, wina darba beedri, isbrihnejahs, kā šchim darbs šchķihrees. Palizis arween modigaks un til-ko pahrgahjuschi, tē pawisam no trakuma pahrnemts paštrahdajis leelako breesmu darbu: nozittis wakeneekam, wezam wihrelim, ar iskapti, us weenu zirteenu, galwu, ka tikai maķeniht karajusees pee kalla ahdas. Zirtis ari pehz wagares, bet šchis islozijeens, ka iskaps eestrehķusi semē. Ar leelahm puhlehm trafo dabuja šawaldihł un apzeetinahht. Pilnu apšinu atdabujis, isfazija preeksch teefas, ka pehz šahlu baudišchanas winam „tā modigi“ palizis. Teefa, šinams, kaktu dakteri ari šauza pee atbildes, bet newaredama ne zaur ko peerahdihł, ka wina dotahs šahles mainigas, bij atkal ja-atlaisch. — Zereju, ka daschs labs to lašot apdomasees, turpmal palihdsibu mekleht nederigā weetā. R. G.

No Lukuma. Par Lukuma aprinka teefas meera-teefnesi apstiprinahsts barons B. v. d. Brüggen.

No Saldus. Latw. aw. Nr. 3. S. Egs mums pašneedsa šinas no Saldus apgabala, un mineja sawā rakštā ari Saldus muišchu. Tadeht zeen. S. Egs nenems man par launu, kad ari man šhini leetā kahds wahrdinšch us širdi guł. Wairak kā 8 rubł. par puhra-weetu aramahs semes rentes maksahht Baltijas gubernās, waj tas ir dširdehts? Zeb waj tas ir pee tagadejeem dahrgem darba špehkeem eespehjam? Man šchķeet nē. Un jo wairak tas apstiprinajahs, kad mums teef skaidri šinams, ka Saldus muišchas rente til knapi 6 rubłi no puhra-

weetas aramahs semes istaifa, kas šinams pee tagadejahm buhšchanahm ari deewagan dahrgi. Un man šchķeet, ka tahdu dahrgu renti til turigs wihrs war maksahht, kas naw speešis sawus raschojumus, tik-lihds wini gatawi, pahrdot, bet war nogaidihł laiku, kad teef wislabaki maksahhts.

Ja tas buhtu teefa, ko zeen. S. Egs par Saldus muišchas baznizas krogu raksta, tas man buhtu leels preekš; jo tas peerahditu, ka Saldus apgabala mitruma un šltgalwinu mihtotaji buhtu gahjuschi masumā, — bet Deewam šchehl, šchi leeta pawisam otradi, — ne wis rente kritusi, bet zehlfusees, un 900 rubłi teef til šhogad par winu maksahhts; preeksch tam tas wehl nelad naw bijis, un lai Deews dod, ka ari wairs nebuhtu, jo Saldus meestinsch jau tā ar dšehreenu pahrdotawahm pahrpildihłs, ka dascham godigam šchenkerim peetruhtst sobeem darba. Waj šchi dšihšchanahs, til dauds šchenku atwehrt, ir Saldus meestinam jeb apgabalam kahdu labumu nefusi? — Zeb kam no tam ir labums nahjis?

Turpretim grahmatu pahrdotawas jeb ari krahtuwees, tam lihds ari dšihšchanahs us laikrakstu lasišchanu, Saldus meestinam un apgabalam pawisam truhkst.

Behdiga leeta gan ir, kā zeen. S. Egs pareisi šino, ka Saldus meestina namneeki šew pašcheem par šlahdi ir atrahwuschji sawu artawu aprinka skolai par labu. Šchi apgabala šaimneeki šhini leetā ir bijuschji dauds prahtigaki. Saldus weestina namneekem gan laikam tas nemas naw prahtā nahjis, ka zaur aprinka skolās eerikteschanu Saldū labata dšihwe šahktos, kas ari wineem daschu kapeiku pekmas atmeštu.

— 3. —

No Rūdbahrscheem, Disputes aprinki. Beidsamee mehneschi preeksch mums Rūdbahrschneekem bij ihsti behdu laiks. Jau rudenim šahkokees šasirga muhsu zeen. kungs, barons Friedrich v. Fircks. Šai gan kaku šehrga, kurā winsch eegula, palika labaka, tad tomehr ar weseľibu negahja un negahja us preekschu. Palika arween masal špehka, un dakteri newareja isdabuht, no kam noguršchana un drudšis zehlahs. Tā tad šlimneeks dewahs ahrsteschanas deht us Rihgu un no turenēs pehz kahdahm deenahm us Berlini Wahzsemē. Ar ilkatru deenu palika šliktaks. Ahrstu kreetniba un muhsu luhgšchanas mahjās un Deewa namā mihtotam šlimneekam newareja ustureht dšihwibu. Deewa domas nebij muhsu domas. Kad šwehtu meelastu bij baudijsis un no sawas laulatahs draudsenēs un behrnineem bij atwadijees, tad 17. Februari Berlinē aishahja us muhschigo dusu, meerigi pašaudamees us Deewa šchehlastibu. Gan bij gribejis labak mirt sawā pili Rūdbahrschds, nekā tahku no saweem ustizigeem apakšneekem, bet dakteri nelahwuschji braukt. 24. Februari aishesahm nelaiķi us wina šamilijas kapenehm Rūdbahrschds. Šauschu bij šanahjis drošchi wairak nekā 1000 zilweku. Tur redsejahm Šeepajneekus un Disputneekus, no nelaiķa zitahm muišchahm un no aplahrtnees, augšmanus un masus laudis, wifas kahrtas un wifas tautas. No Rūdbahrschneekem pašcheem tikai rets kahds bij palizis mahjās. Goda wahrti un šai wihjumi pušchloja želu no Wainodas lihds Rūdbahrscheem; ilkatrs bij šteidsees parahdihł sawu miħlestibu no wiseem zeenitam aishahjejam. Kā ustizigs nama turetajs, kas šin, ka ta štunda ir nahkusi, štahtees Deewa preekschā, winsch ilkatrā šinā bij aplapis sawu namu un pat šazijis, kahdahm buhs buht wina behrehm: Pili lai turot ihšu Deewa luhgšchanu Wahzu walodā un us kapeem lihka šprediki Latweeschu walodā. Lihka šprediki lai šakot labas deenas miħleem Rūdbahrschneekem, kureem pateizotees par wifu ustizibu un miħlestibu, ko no wineem 20 gadu laikā baudijsis. Winsch allasch pehz tam dšinees, lai Rūdbahrschneekem un wiseem wina apakšneekem labi klahjahs, un kad winsch šchāi šinā kahdu masumu panahjis, tad lai neslawē winu, bet peemin Ta šchehlastibu, kas eeksch mums wahjeem iraid špehzigis. Tā tad ari mahzitajs runaja par teem wahredeem: „Šai jele tawa šchehlastiba man ir par eepreezinashanu, it kā tu sawam kalpam est folijis“ (Dahw. šf. 119, 76.).

Kad eewehrojam nelaiķa waldischanu un ruhpešchanos par mums, tad waram gan leezinahht, ka Deewa dusā aishahjuschais bij teescham labs un taisns kungs. Laba širds, dewiga roka un skaidra darischana bij pee wina atronamas ilkatru brihdi. — Nelaiķis bij — tā šakot — tas leelakais buhwes kungs wifā Baltijā. Šllatru gadu, ko miħlais Deewinšch dewa, mehš buhwejahm un zehlahm warenas un lep-nas ehlas, kahdas reti šursemē atradihs. Skolās namš, daktera muišcha, laidari, šchķuhni, kalpu mahjas un ihpašchi jaunā pahrtaititā pils, ko winsch nedabuja gatawu redseht un kurā lai Deews dod atraitnei un masajeem behrnineem meerigu mahjas weetinu, peeminehs nelaiķi wehl nahkamās pašaudsees. Kahds wihrs reisi us Rūdbahrschu

Kungu tà fazija: „Kam Zuhš, zeen. kungš, zeteet til dahrgas un lep-nas ehlas? Zuhš to naudu nekad nedabuseet atpakal.“ Relaiķis at-bildeja tà: „To es gan sinu, ka es to naudu nekad neredsefchu; bet waj Zuhš tad labal patiktu, kad es us naudas maiša sehdetu jeb il-katru gadu labu teefu naudas, ispreezafchanahs dehl, aiswestu us zi-tahm semehm. Tagad mana nauda eet fchē pat laudis un nahf par labu dascham, kam tahš loti waijag.“

Tà tad Ruidbahrschōš no amatneekem, strahdneekem un rokpe-neem mudsch un kustahs kà biſchu stropā. Zklatrs Ruidbahrschneekš, kas tikai gribeja, wareja dabuht labu peſnu. Kad ne zitadi, tad kal-piafch weda smiltis us pſawahm un nopelnija daschu reiši par deenu famuš 2 rubl. Ne wiš ween fainneeki, kas par mehrenu jo mehrenu naudu ir nopirkuſchi fawas mahjas, bet ari weziſchi un nespehjneeki, kuzi no kunga dabuja gan semi, gan zitadu palihdsibu, daschu reiši noſlauzihs aſaras pee nelaiķa lapa.

Lai Deems winam ir ſchehligš un atmakšā par wiſu to, ko wiſch paſtrahdajiš labu pee ſaweem lihdszilwekeem, un lai ſwehti wina namu un wiſu wina dſimumu!

Kahdš Ruidbahrschneekš.

Iš Wihtina rakſta „Balt. Wehſneſim“: 15. Februari Wihtinu muifchā notika behdiga paſchnahwiba. Noſchahwahš Wihtinu wagareš jaunakais dehlš, Wilis Bāchmanis, gadu 17 wežš. Jauneklis, mahteit teikdams, ka buhſchot eet ſchagaruš ziršt, bija ap puš-deenas laiku no mahjahm iſgahjiš un — wairš nepabrnahza. Wina atrada pee malkas, ar dubultſtobru piſtoli rokā, us mutes guſot; ſchah-weens, ar renkulodehm lahdehtš, bija taiſni zaur ſirdi gahjiš. No atra-ſtahš ſihmites redſams, ka jaunekla paſchnahwibai par eemeſlu bijis tas, ka Nowembera mehneſi gadijufcho ſemkoppja weetu newarejiš dabuht, un tamdehl jau no ta laika nodarbojees ar tahm domahm, ſewim galu dariht. Tas nu notizis, wezakeem un ziteem peederigeem par jo lee-lahm ſkumjahm.

No Dſehrwes. Behrnajā gadā ſuhdſejahš par pliko ſeemu; bet ſchogad zaur leelajeem putereem ir til daudš ſneega peepuhtš, ka til ar mokahm pa zeteem war tikt, bet pa meſcheem wehl jo gruhtaki; — weetahm 2—4 pehdu dſilſch ſneegš. Par pawadito wezo gadu pa-teizam Deewam, ka wiſch muhš paſargajiš no ugunš-grehkeem, ſahdſi-bahm un daschahm zitahm nelaimehm. Lai Deems dod, ka „jaunais ga-dinſch“ buhtu tai ſinā tahdš patš. Beidsot ar ihgnumu japeemin, ka ſchi pagaiſta S. mahju logi tika iſſchauti ar piſtoli. A. W.

No Jaun-Saukas. Bahrgalwiba pati ſewi apſtrahpē. Senal beeſchi ween wareja dſirdeht, ka kahdi jauni kungi ar Schihdineem wiſu wiſadi iſjokojahš, Schihdinuš par naudu daschadi moziđami. Tahdus jokuš ſinamš neweens prahtigs zilwekš nepeekſkaitihs pee ſmal-keem un peeklahjigeem jokeem. Ne wiš ween ir nepareiši, kad Schih-dinſch aiš naudas kahribas ſew leelahš pahri dariht, bet ir ari nepa-reiši, kad kahdš Schihdina naudas kahribu apmeerina. — Tà ne ſen notika ſchejenes B. mahjās. Saimneekš ſadereja ar kahdu Schihda kuzpneekeli par rubuli, ka Schihdelis baſahm kahjahm pee 18 grahdu auſtuma newareſchot noſkreet lihds kahdai ſinamai un noteiktai wee-tai. Skreet gan Schihdelis noſkrehja un ari rubuli winneja, bet kah-jas tà noſaldeja, ka ſaimneekš par pahrgalwi apſchelojahš un to noweda us Sulaniſchku meſtinu pee daktera. Pee ſchihs nelaimes, ja to par nelaimi war noſaukt, ihpaſchi ir wainigs Schihdeka meif-teeris, kas jauno, 18 gaduš wezo Schihdeli paſklubinaja us dereſchanu.

No Krihſburgaš puſeš mums ſino, ka tur ne ſen eſot iſtrihloti teateris un weefigš wakars, kas eſot itin labi iſdewuſchees.

Rihga. Baltijas politechnikas profeſors G. Thomš'a kgs, kà eekſch „Balt. Wocheſchrift“ laſams, ir nodomajiš apzelot Widſemi, Kurſemi un Zgauniju un pehtihf ſemes ihpaſchibas, it ihpaſchi iſ-mekleht, zil daudš ſoſforſkabhes atronahš ſemē. Soſforſkabhē ir ta mineraku weela, kas augeem dod ihſto ſpehku, un tamdehl no winaš leelaka waj maſaka daudſuma tihrumā atkarahš raſchojumu bagatiba. Kad buhſchot iſſinahtš, kur pahraſ maš minetahš ſkabhes, tad buhſchot eeſpehjamš, ſchim truhlumam lihdsieht zaur ſoſſatu peemaiſiſchanu. — Pee Liwanas ſtanzijs, Rihgaš-Dinaburgas dſelſezekā, 20. Februari jaunš zilwekš, zekā no Rihgas us Behterburgu, zaur paſcha ne-uſmanibu pahrbraukts no dſelſezekā brauzeena, tà ka nelaimigais jauneklis pehž pušſtundas jau iſlaidis ſawu garu. Relaiķis bijis iſ Rihgas, wahrđā Grigorijš Gorlanowš. — Par nelaimes gadijumu pee Dinamindes rakſta „Ztgai f. St. u. L.“, ka Bildeſliu hodes ihpaſchneekš S., nedelas 2 atpakal, kopā ar kalpu nobrauzis us juhrmali ſtarp Buſkeem un Dinamindi, kur atradees kahdš 5 gaduš atpakal nogrimis kuga wrakš, ko S. bij nopirziš. Bet brauzot raguš eeſkrehjuſchah leduš

ſchirbā, tà ka kalps un ſirgš noſlihkufchi, bet S. am iſdewees glahb-tees. — No Widſemes beedribahm, kà „B. W.“ dſirdejis, iſpra-ſitas tahdas paſchas ſinas, par kahdahm iſgahj. nummurā ſirojahm iſ Kurſemes. — Bijufchais Baltijas politechnikas ſtudentš Kor-winš-Sakowitſchš, kà „Wald. Wehſn.“ laſams, dabujis atkauju, dibinaht ſabrikas dehl zukura taiſiſchanas iſ ſtehrkelehm un zitahm weelahm, ar to teefibu, ka ſchihs ſabrikas triju gadu laikā atſwabina-jamaš no atziſes un patentu malkas. — 21. Februari Zeligawas dſelſezekā eſpedizija nodewa kaſti ar 20 pudeem Hawanna zukura us Ponewefchu. Zſuhtitajš bij Kahš Rihgā; ſanehmejs Kahuš Po-newefchā. Bet kaſti noſwerot, tani pamanija dſeltenas ſmiltis, tà ka eerehđniš abu uſdeweju klahtbuhſchana kaſti lika attaiſiht, un nu iſrahđijahš, ka wiſa bija pilna ſmilſchu. Weens no uſdewejeem rau-đſija aiſbeht, bet turpat wehl tika peeturehtš; otrs gan bij iſbehđſiš, bet ari drihſumā tika apzeetinahtš. Blehđibas nodomš bij tas, eeguht 100 rubl.; jo dſelſezekā waldei jamaſā 5 rubl. no puda atlihđſina-juma, ja ne-atnahf uſdotā preže.

No Rihgas. Kamehr peekraſtu kugneeziba Baltijas juhrā wairak pazehluſees, buhš nu jau wairak nekā kahdi 30 gadi notezeju-ſchi. Preekſch ſchi laika bij tikai reti kahdam turigam juhrmalnee-klam laiwa, us kuras wiſch keegeluš, malku, labibu u. z. tuwakajā pilſehtā weda. Daschi no ſcheem maſajeem juhras brauzejeem nahza lihds pat Rihgai, kur wineem giſpeš atmenuš us Nehweli, Kundu, Behrnawu, ihpaſchi us Behterburgu, peedahwaja noweſi. Tomehr leeluš lahđinus tobrihd ſchihs maſahš un wahji uſbuhwetahš laiwas wehl newareja wiš eenemt, tāpat ari tobrihd wehl truhla kugofchana apſinigu, weiklu Balteefchu juhrneeku. Brahli Weide un Michelson, iſ Ainaiſcheem, bij pirmee droſchakee juhras brauzeji, kuzi ſaweenoju-ſchees uſbuhweja pahri leelaku un ſtipraku kugu. Tagad muhſu Bal-tijas peekraſtu kugneeziba ſkaita wairak nekā 200 leelu, ſipri buhwetu un kreetni iſtrihlotu kugu. Pee tam ari zaur tahm it labā ſkaitā di-binitahm juhras ſkolahm ir zehluſchees kreetni kugotaji, ſtuhrmani un matroſchi, wihri, kureem kreetnas ſinaſchanas par kugu buhwi un kugofchanu. Par juhras brauzejeem iſ Ainaiſcheem ir jau tahlu jo tahlu laba ſlawa iſpauduſees, un kapteinis Dahš ir apbraukajiš pat Sibirijas leduš kraſtuš. Tagad dſird, ka wairak turigu Baltijas pee-kraslu kugotaju, Latweeſchi, nodomajuſchi wehl daschuš leelus un ſtiprus kuguš buhweht. Zaur to, kà paredſams, Baltijas peekraſtu kugneeziba wehl kreetnaki uſplaukš. Deemſchehl beidſamajōš gadōš pee muhſu juhrneezibas gaiſa ir raduſchees drauduſchi padebeſchi. Stetines apkahrtnē atrodahš bagati giſpeš lauſumi, no kureem jau preekſch 10 gadeem eeſahka pirms maſakuš, tad aiſweenu leelakuš lahđinus giſpeš atmenu us Kreewiju atweſt. Schi Stetines giſpeš atmenu eewefchana beidsot til leeliſki peenehmufees, ka nu jau gan-drihſ iſ gaduš 1 lihds 1¹/₂ milj. pudu us Behterburgu top atweſti beš muitas. Ahrſemes kugi wed giſpeš atmenuš beš eewefchanas muitas, kà balaslu, par 1 lihds 2 kap ſudr. par pudu us Behterburgu; no tu-renes wini dabu labuš lahđinus us ahrſemi atpakal, ar tahdu peſnu, kahdas Baltijas peekraſtu kugotajeem truhkſt. Muhſu kugotajeem gan malkā par giſpeš atmenu nowefchanu no Rihgas us Behterburgu 3¹/₂ lihds 4¹/₂ kap. ſudr. par pudu, tomehr atpakal weſt wini nedabu tah-duš leelus lahđinus, kà ahrſemneeki; wineem jagreeſchahš atpakal wišwairak ar krona lahđineem us kaut kahdu Baltijas gubernu oſtu, ar lahđineem, kuruš allaſch us to lehtako aiſmaſā, t. i. 1¹/₂ lihds 2 kap ſudr. par pudu. Bet pee augſtahm algahm, kuras tē kugu kau-dihm jamaſā, pee intereſehm, kuras par to preekſch kugu buhwes iſ-leetato kapitalu ja-atlihđſina, tāpat pee wiſahm zitahm leelahm nodo-ſchanahm, muhſu kugotaji pee til ſemaš malkas, no 1¹/₂ lihds 2 kap. ſudr. par pudu, it ne pawiſam newar paſtahweht — un muhſu tir-gofchanas kugneezibai, kura tahdā wiſhē ar ahrſemneekem newar kon-kureereht, tad japakriht — waj grib, waj negrib. No tahdahm mi-netahm buhſchanaht war ari notiktees, ka us preekſchu wiſi Kreewijas bagatee giſpeš lauſumi paleek ne-iſleetati. Kad wehl us to atgahđi-najamees, ka Wahzija muhſu-raſchojumus ar leelu eewefchanas maitu aplikuſi; kad eewehrojām, ka zaur to muhſu raſchojumi pamaſam ween us lehtakahm zenahm janofpeeſch, ja wini grib us paſaules tirgus kon-kurenzi iſtureht: — waj tad mehš tē waram meerigi noſkatitees, ka Wahzija, beš ka wina zaur kaut kahdu maitu taptu aprobeſchota, zaur ſawu giſpeš atmenu eewefchanu Kreewijā muhſu kugneezibu apdraudi? Par to nu tagad wairak Baltijas peekraſtu kugotaju pee augſtahš wal-dibas ſchelojahš. Tee kungi, kas ſcho leetu aiſkuſtinajuſchi un nu augſtai waldbibai zel preekſchā — galigas iſſpreeſchanas dehl, ir gan-drihſ wiſi Latweeſchi. Scho rindinu tezinatajē tika uſaizinahtš, wina

schelofchanahs rakstu preeksch paschu atminas latwifkâ walodâ pahrtul-
kot. Schis raksts fatur til gaischus schelofchanahs eemeflus, peerahda
til faprotami tos libdselkus, zaur kureem tē war uspalihdseht un ap-
fola muhsu peekrastu tirgofchanas fugneezibai pehz labakas eegrossfcha-
nas til labu nahfamibu, ka teescham jazer, ka augstâ walidiba scho
leetu ne-afstahs wis ne-eewehrotu. Vahr wifahm leetahm japreezajahs
ari par to, ka schē Latweeschu fugotajeem azis atwehruschahs ne wis
ween us fabeedrofschanos un fugu eegahdaschanu, bet ari us augligas,
eenefigas, pastahwigas darbibas nodibinaschanu. Ko libds peefoli-
schana, kad naw pagehreschanas. Tapehz it pareisi dara, kad pee
augstahs walidibas greeschahs un ar winas peepalihdsibu luhko isgah-
daht, ka muhsu peekrastu tirgofchanas fugneeziba us pasfaules tirgus
spehj konkurenzi istureht. **Zerinsch.**

No Leelwahrdes raksta „Balsij“: Scho seem' muhsu puse
wilki beeschi ween ir maniti. Schee daschās mahjās noloduschi suaus
un brauzejeem us zeta gahjuschi pretim. Scheijenes muischas mescha-
fargam, kura mahjās akronahs pee mescha, wilki esot flehtij durwis
lahdâ nakti isgraususchu un tur usglabato gaku apehduschu.

No Walmeeras „B. W.“ sino, ka eelschleetu ministeris at-
wehlejis, Widsemes gubernâ lasiht naudu preeksch peeminekta zelscha-
nas nomiruscham Wallas seminara direktoram J. Zimsem un preeksch
stipendiju kapitala dibinaschanas, minetam seminaram par labu, sem
nosauluma „Zimses kapitalas“.

Jaun-Laienes (Dpekalna draudse) sawstarpigahs uguns-palih-
dsibas beedribas statuti 7. Februari sch. g. apstiprinati no eelschleetu
ministra palihga.

Igaunijas konsistorijas eegirni 1882. gadâ peedstima 5437
puiseni un 5244 meitenes un 1 behrns, kura dsumumu wairs newareja
pasiht. No scheem 10 tuhst. 682 bij 181 dwihni, 383 ahrlaulibas
behrni un 305 nedsihwi. Laulati tika pawisam 2323 pahri. Nomira
4049 wihreeschi, 3955 feeweetes un 1 behrns, kura dsumumu wairs
newareja pasiht, — kopâ 8005 personas. To starpâ wezaki nēkâ
80 gadus bij 103 wihreeschi un 123 feeweetes, — no tahm weena
100 gadus un otra 107 gadus weza.

Woronescha. Sadonskas aprinki useeta banda lauschu, kas
nodarbojahs ar ne-ihstas sudraba naudas taisischanu. Pee tam dauds
gatawu 20-lapeiku gabalu dabuja rokâ. Wina wadoni bijuschu turigi
wihri, — arendatori un tirgotaji. Pats galwa, muischneeks P.,
laikâ sinajis aishlaistes lapas.

Is Berditschewas raksta awisei „Wolin“ par kahdu brihnischku
atgadijumu, kas notizis pehz turenēs zirkâ nodegschanas. — Preeksch
lahdahm deenahm tur atgreesahs atpaka is „winas pasfaules“ mironis,
fadedsis turenēs zirkâ, — atgreesahs atpaka tahds mironis, kas jau
fmiltis bija gulidinahts un — wirs kura kapa jau peesprausts krusts
ar mirona wahrda un uswahrda wirsrakstu. Runâ esofschais „mironis“
bij kahds S—lo lgs, atbrauzis Berditschewâ deht tirgofchanas,
un apmetees korteli kahdâ Schihdu cebrauktawâ. 1. Janwara wakarâ
S—lo lgs, nesnadams, kur dehtees ais gara laika, aishuhtija sulaini,
lai preeksch zirkâ apghadâ biletu. Dabujis biletu, S—lo lgs aishahja
us zirku. — Pehz zirkâ nodegschanas, S—lo lgs turpat Berditschewâ
dshwojoschee radi, pehz drehbehm shmedami, wina atrada starp zirkâ
fadeguschajeem. „Mirona“ seewai par wihra nahwi telegraseerejuschi,
turpat to paglabaja un peesprauda krustu ar wirsrakstu par peeminu.
Gedomajees, mihlais lastajis un flaisâ lastaja, Schihda isbailes,
kad pehz kahdahm deenahm, wehlu wakarâ, tas pats „paglabatais“
eenahf weefnizâ un pagehr, lai atflehdj wina nummura durwis. . . .
Schihds eeraudsijs S—lo lgs fahl blaut wisleelakâs isbailes: „ge-
walt, gewalt!“ — un, isstrehjis us eelas, fazehla leelu fajulschanu.
— Druhsmahm faskrehjuschais Schihdu publis ahtrumâ wehl ne-ap-
lehrahs, ko lai eefahktu ar „mironi“, kas stahweja itin nobihjees, ari
nepradams un nesnadams, zaur ko schis „gewalt“ noteek. Bet leeta
pamasam isflaidrojahs. Melaines wakarâ S—lo lgs, us zirku
eedams, fastapees ar kahdu pasihstamu Schihdu, suhtitu no kahda
muischtura, ar usajzinajumu, lai S—lo lgs, zil ahtrumâ paspeh-
dams, isbrauktu pee wina us muischu deht galigas nolihgschanas, tir-
gofchanas sinâ. S—lo lgs, mas apdomajees, aishrauzâ us ee-ai-
zinato weetu, un tur palika kahdas deenas. Berditschewâ par S—lo
lgs aishraufschanu neweens nēkâ nesinaja; katrs tilai sinaja, ka winsch
aishahjis zirkâ un — tur fadedsis, un tamdeht radi, weenu zil-ko
winam lihdsigu starp fadeguscheeem atraduschu, paglabaja un peelika
krustu ar wirsrakstu. — Runâ, ka Schihds, kas S—lo lgs nakti
pirmais eeraudsijs, tã nobaidijees, ka no tam tapis flims.

(Pehz „Latw.“)

Wahzija. Us krona printschâ kahju atkafahm bes teem jau
fnooteem weeseem bij Berlinē wehl atbraufuschu is Behterburgas leel-
firts Nikolajs Nikolajewitschs Wezalais un Edinburgas herzogs.
Augstee weesi tika dselszeta stanzijâ fanemti no krona printschâ, prin-
tschâ Wilhelma un Kreewu suhtneezibas lozefkeem. — **Bijuschais**
kara ministeris generalis Kameke dabujis no Feisara grahsa tituli.
— **Par wezâ Kreewu firta Gortschakowa** fahrgschanu jau ne sen
tika finots. Gortschakows tagad atronahs Baden-Badenē. Kâ „Rig.
Ztza“ pehz kahdahm Berlinēs awisehm sino, Gortschakowa flimiba
esot deewsgan ehromota. Winam esot bijusi stipra wemschana, un
iswehmumâ esot atrasts fosfors, tã ka buhtu jadomâ, ka flimneekam
eedota schi giste. Ahrsti pasinojuschi atgadijumu polizejai, kas tagad
isrihkojot flepenu ismelleschanu.

Anglija. Galigais aprehkinums par isdewumeem preeksch Egip-
tes ekspedizijas pagahjuschâ gadâ tagad no walidibas isfludinahs.
Ekspedizija maksajusi pawisam 3 milj. 416 tuhst. mahrzinau sterliu.
No schihš summas kahds pusmiljons mahrzinau kriht us Indijas reh-
kinumu, jo ari is Indijas daschi pulki bij pee ekspedizijas peedaliju-
schees, un tã ka Egiptes jautajuma isfchirschana bij swariga til pat
preeksch Indijas, tã preeksch Anglijas, tad ari Indijai janēs kahda
dafa no isdewumeem. — **Par Donawas konferenzi** sino, ka wina
wehl ne-esot galigi isfchirrusi wifus jautajumus. No eefahkuma is-
lizees, ka konferenzes dalibneeki buhtu wifds jautajums weenojuschees,
bet pee protokola fastahdischanas esot israhdijees, ka daschâ sinâ no-
tikusi pahprashana. It ihpashu nosajijums par Milijas eeteu, kas
eet zaur Kreewu robeschu, wehl newarejuschi weenotees. Leelwalschu
suhtni tamdeht esot isprahjuschi jaunās instrukcijas no sawahm walid-
bahm. — **Daschas awises** sino, ka Anglijas seemelōs atklahta fle-
pena Jhru fabeedriba, kas pastahwot is 6000 personahm un kuzai
bijuschas faires ar Dublinas fleplawu bandu. Slepējajai fabeedri-
bai esot bijis lahde 5000 mahrzinau sterliu. Wina esot bijis eero-
tschu krahjums is 12 tuhst. rewolwereem un 50 tuhst. gatawahm
patronahm.

Franzija. Sueza kanahla razejs Leseps, kas pehdejâ laikâ us-
turejahs Parisē, drihsumâ dosees us Aldschiru, ismekleht, waj wina
projekts, pahrwehrt kahdu daku no Saharas tulfnescha par juhru,
pateesi ne-iswedams, tã walidibas komissija ne sen spreedusi. Leseps ne-
gibot atfazitees no sawa projekta. Winsch nemshot us Afriku lihds
kahdu inscheneeri un zitu leetas-prateju pulku, un ar wina palihdsibu
ismekleshot peenahlofchos apgabalus. Wezais Arabeschu wadonis
Abdel-Kaders peekrihtot Leseps'a projektam, un esot dewis tam lihds
wehtules pee dascheem Arabeschu augstmaneem, lai schee weizinatu
Leseps'a fokus. — **Franzschu sozialisti** atkal esot isdomajuschu kahdu
jaunu sprahgschanas weelu, kuru tee sauzot par „panklastitu“ un kura
pastahwot is apatsch-salpetera-flahbes un sehweku-ogku uhdena weelas.
No schihš weelas peeteekot kahda masa pudelite preeksch breefmiga
sprahdseena isrihlofchanas. Waldiba esot aishleegusi schihš sprahg-
schanas weelas isgatawofschanu, tamdeht ka winas isdibinataji ne-esot
deewsgan flaidri usdewuschu isgatawofchanas wihsi.

Spahnija. Sozialistu partija Deenwidus-Spahnijâ leekahs
stipri isplatijusees. Pee „Melnahs rokas“ fabeedribas peederot pahri
par 40 tuhst. lozefku, no kureem schim brihscham jau wewels tuhstots
esot apzeetinahts. „Melnahs rokas“ fabeedriba dsenotees pehz sa-
weem sozialistu mehrkeem tã Kreewu nihilisti, proti ar fleplawibahm,
usbruzeeneem, dedstinaschanahm un draudu wehtulehm. Bes tam wina
pehz wezâ Spahneeschu eeraduma kopjot ari laupischanas darbus.
Beedriba esot jau isdarijusi 14 politiskās fleplawibas. Waldiba no-
suhtijusi us Andalusijschu stipru kara spehku, kas lai apfargatu eedshwo-
tajus un isnihzinatu „Melnahs rokas“ bandu.

Italijs. Rehnina Umberta brahlijs, prinzis Toms (Genuas
herzogs), prezē Bawarijas prinzeši Mariju Isabellu. Kahsas nolik-
tas us 4. (16.) Aprili. Winas tiks fwinetas Nimsenburgas pili
(Bawarijâ). No turenēs jaunais pahris dosees us Genuu, kur tas
pastahwigi dshwos. — **No Neapeles** sino, ka tur kahdas deenas
atpaka bijis reti peedshwots flats, proti sneegs fahzis snigt. —
Pahwests suhtischot kardinalu Hohenlohi us Maslawu par sawu
weetneeku pee Kreewu Keisara kroneschanas.

Bulgarija. Firts Aleksanders zeta us Maslawu apmekleshot
pa preekschu daschas zitas galwas-pilsehtas. Wispirms winsch no-
braufschot us Ateni, pee Greeku Rehnina, tad us Zetini, pee Monte-
negrijas firta, un beidsot us Darmschtati (Hesene), pee sawa tehwa
un tehwa radineekem. No Darmschtates winsch wehlfak taisni brauf-

shot us Masfawu. — Bulgaru deputatu namš nospredis dibinaht Alekxandera gimnastiju, par peeminu nelaišim Kreewu Keisaram Alekxanderam II. — Bulgarija ari schogad swineja 19. Februari. Galwas-pilsehta Sofija bij ispuschkota ar slagahm; no rihta bij deew-falposchana, pehz kuras notureja kara spehta parahdi. Wakara sirsš Alekxanders dewa balli.

Rumenija. Deputatu namš peenehmis preekschlikumu, atwehleht waldibai 15 milj. franku preeksch zeetofschau buhwes darbeem, lai Rumenija turpmał buhtu labaki apfargata. Rumeneeschu waldiba nodomajot if gadus isdot tahdu summu preeksch semes apzeetinaschanas.

Turzija. No Palestinaš raksta, ka Rumeneeschu Schihdu aishgahjeem esot isdeweš dibinaht Schihdu koloniju Samarija. Lihds schim Turku waldiba zeeti pretojahs Schihdu eenahlschanaš Palestinā, bet mineteem aishgahjeem is Rumenijas tomehr isdeweš panahht fawu mehri. Iglu laiku tee braukajuschki no weenas ostas us oturu: nekur Turku eestahdes negribejuschas laist toš pee malas. Zaur Anglijas, Austrijas un Bahzijas peerunafschanu Turku waldiba beidsot dewuši atlanju preeksch minetahs Schihdu kolonijas dibinaschanas. — Pruh-schu prinzis Friedrichs Kahlis, kas ne fen zetoja pa Egipti, tagad atrodahs Sihrija.

Egipte. Sinas is Sudanas pastahwigi grosahs. Tagad atkal sino, ka Egipteeschu spehki esot fakahwuschki melu praweeti. Pa-preeksch sinoja, ka melu praweetis fakahwis Egipteeschus.

Wisjannafahs sinas.

No Behterburgas sino, ka pagaidu komiteja preeksch semneeku agrarleetahm no 1. Merza teekot atzelta, ka patstahwiga eestahde, un peeweenota domexu ministerijas wispahriko leetu departementam. — Rihgas Wahzu amatneeku beedribai pagahjuschā gadā bij 3997 beedri, t. i. pa 82 masal, nekā aishpehn. 1880. gadā tai bij 4159, 1881 gadā 4079 beedri. — Rihgas kaleju amats 1. Merzā swinejis fawu 500-gadu jubileju. — 4. u. 7. Merzā — Kursemes gubernas waldē isdos masakprastajam fataischanas darbus Jelgawas pili, kas apreshinati us 1034 rubl. — 10. Merzā — Rihgas landfogtej-teesas I. nodatā wairafsolitajam pahrdos 4500 rubl. leelu obligajiju, isdotu us zimmermana Fr. W. Baumana namu, Stabu eelā Nr. 183. — 15. Merzā — Kursemes kameral-palatā zaur wairafsolischanu isdos arendē Dobeles apriņki atrodoschahs krona muišchas Wirzawu un Leel-Swehti, pir-majo ar frogu, us weenu gadu, fahlot no 23. Aprila schini gadā. — Kara awiše isfludina, ka generalis Bronsarts eezelts par Wahzu kara ministri. — Iwaikonis „Navarre“, no Stopenhagenes us Leiti brauzot, aulā nogrimis. No 81 personas, kas bij us fuga, un kuru starpā 50 aishgahjei atraduschees, esot tilai 15 glahbuschahs; tahs zitas 66 personas aishgahjuschas bojā. — Wihne 24. Februari (8. Merzā) eefah-lahs projese pret 29 sozjalistiem, kas apfuhdseti par noseedsibu pret walstis pastahwibu, par laupischanahtm un par peedalischanos pee laupischanahtm, deht lihdsjeku eeguhschanas preeksch dumpineeku fabeedribu eegrosischanas. Teefas palata nolehma atklastu teefaschana; tilai walstis-pretigi raksti tiksot nolasti pee flehtahm durwihm. Pro-jese wilkschotees 14 deenas. — Kā is Behterburgas sino, Kreewu walstis kanzleris, sirsš Gortschakows, 27. Februara rihta nomiris fawā 85. dshwibas gadā Baden-Badenē. Us Keisara Majestetes dsimschanas deenu nelaišis nosuhrijis wehl laimes wehleschana Keisaram; bet Keisara atbilde to wairs ne-atraduši dshwu. Pee lihla ismekleschanas atrada, ka nelaiša mahga wairs ne buht naw warejusi patureht eef-schā ne baribu, ne dshreenu. — Senatais eekschleetu ministeris Ma-lows nakti us 28. Februari peepeschi nomiris. — Muhfu Kunga un Keisara dsimschanas deenu swineja ari Wahzijas Keisara pahris. Pee goda meelasta nehma dalibu; grahfs Moltke, sirsš Dolgoruki, Kreewu suhtneeziba un wehl daudj ziti. — Anglijas krona prinzis eezelts par Pruh-schu generalfeldmarschalu.

Trihs fatifschanahs.

Stahšs is juhrneeku dshiwes.

Aishahrijis — Sintopis.

„Preezaješ Jani, seme naw wairs tahlu! Kugeneeka dshiwē ir pateesi kunga dshiwē; kad schonakt wehl tas pats wehšsch vuhšch, tad rihta agri esam drošchi Rio de Schaneiras ostā un dabusim atkal redseht meln-azites Brasileetes. Naudas man ir papilnam, tapehž —

„Tew Rio pilsehta ruma netruhs.“ usrunatajš atbildeja. „Bet raugi, ka nedser pa daudš, nedabon drudsi, un tad ir wiša „kunga dshiwē“ pagalam. Otrahm lahtahm, kam til flaišta lihgwina, ka Tew, tam us Brasileetehm newaijadsetu domahht. Apdomā ari to, Ansi, ka „winas“ brahlis ari miris ar drudsi.“

„Nu ja, ja, bet tas ari preeksch juhrneeka bij daudš par smalku; zilweki no tahdas dabas newar panesi daschadu gaisu. Bet es turpreti esmu bijis Botawija, Ku-Orelina un daschās zitas weetas Amerika, bes ka buhtu tizis no drudšcha aishemts.“

Janis un Ansis bij wezi draugi. Wini jau daschus gadus atrodahs juhrneeku deenestā un tamdeht ari pasina schihs dshiwes preekus un behdas; tagad tee abi bij us Hamburgas fuga „Albatros“ par matroscheem. Minetais luginis skrehja patlaban ka putns us Brasilijas puši un fasnedsa pateesi preeksch faules lehlschanas Rio pilsehtas ostu. Kad sehzeles bij eewilltas un nostiprinatas, fuga wirsus notibrihts un wišs preeksch ilgakās palifschanas eerihlots, muhsu abi draugi smeheleja fawus ihšos pihpischus, farunadamees par daschadahm leetahm.

„Statees tur, Ansi.“ Janis fajija, rahdidams us kahdu laiwu, kura pa ostu schurp un turp braukaja, „ta laiwu tur ar to dselteno karogu ir „mironu laiwu“, kura wed slimus un miruschus no lugeem us slimneeku un lihlu nameem pilsehtā. Zif daudš upuru drudšis te latru gadu gan nebuhs prasjis!“

„Dari man to patifschanu un nerunā wairs no drudšcha.“ Ansis atbildeja, „nahz labak us semi, man loti slahpsti.“

„Ansi, es Tewi luhdsu, paleez us fuga, schē mehš esam daudš droščaki no faslimschanas, nekā us semes; domā tilai pee fawas lihgwinas!“

„Man flaidri jadomā, ka esi manā bruhte eemiblejees; Tu jau tā-lā-tā esi daudš ar wizu nodarbojees, it ihpafchi kad pehdigo reis bijahm Hamburgā, bet to es Tew faku, Jani, kad man buhtu schē ar drudsi jamiršt un Tew eekristu prahtā, manu Dorinu eemantot, tad es, ka spoks, ne deenā, ne nakti Tewi neliktu meerā. Tomehr joki pee malas, nahz lihds us faufumu un dser ar manim us manas lihgwinas lablahschanu; es tehriku aismakfachu.“

Janis wairs newareja drauga luhgšchanahtm pretotees, un abi aireja us semes puši.

Rahdas Rio de Schaneiras pilsehtas eewehrojamaš eelas labajā pusē atrodahs paladne, kuru turenēs Wahzeeschi fauz par „kapulalnu“. No schi kalna war labi pahrschlatiht Brasilijas jauko galwas pilsehtu un winas brango ostu.

Ari Janis un Ansis labprahht wehlejahs wifu to redseht; wini steidsahs tamdeht ahtri us preekschu un pehz kahdas stundas jau atradahs paladnes turumā. Lai nu gan tilai wehl atlika fasneeht kalna wirsu, tad tomehr Ansis to wairs nespehja, — diwidefmit tshetri grahdi leelais karstums wizu bij pilnigi nogurdinajis; abi draugi tamdeht eegahja tuwejš weefnizā atspirdshinates.

„Schē mehš waram apsehstees.“ Ansis fajija, „un parahdiht, ka nepasihstam tilai juhras uhdeni ween, bet ari zitus dshreenuš; tamdeht nahz til eekschā, draudsi, buhš jau ari deewšgan isflahpisti!“

„Iflahpisti nu gan ne-esmu, Ansi, bet tas drudšis, — tas nifnais drudšis!“

„Laid mani tadšchu reis meerā ar fawu drudsi; waj tad tamdeht mums buhs no ballem noslahpsti?“ Ansis atbildeja un eestuhma fawu draugu pa durwihm eekschā.

Schi weefniza bij, ka leelakā dala tamlihdšigo weetu Brasilija, karstuma deht welweta un isbrugeta ar afmexem; pee feenahm bij dseramee traufi un ziti schahdā weeta waijadšige rihki.

Us kahda benka tur guleja flinkodams isstepees kahds labi pafesns wihrs; ka rahdijahs, bij nama fainneeks. Kad abi draugi pagehreja wihnu, tad guletajš ari nemas nepazehlahs, bet tilai flani eefwilpahs. Tuhlit parahdijahs diwi Rehgeri, kuzi atnesa wihnu un trallinaja kahdu studentu dseefmizu.

„Kas tas!“ Ansis eefauzahs. „Waj tad pateesi schē buhs kahda studentu fapulzeschanahts weeta?“

Tad ari fainneeks pezehlahs un prasija ne wifai weikli Wahzu walodā: „Kas tad Juhs ihsti esat?“

„Hamburgas kugeneeki!“ atbilde flaneja, pehz kuras refnais tuhliit tapa peemihligakš un stahstija, ka esot preeksch diwidefmit gadeem Zenas pilsehtā studeerejis, bet pehzal, daschās sadurschanahts deht ar ziteem studenteem, tizis no augstskolas israidihšs un amahzis us Brasiliju. Tam, ka likahs, tur it labi patika; wimsch tilai kuhdsejahs, ka daudš puhlina esot, kamehr abus Rehgerus cemahzot, ka studenteem ja-isturahs.

Naw ko brihnitees, ka abeem juhrneekem tur it brangi patika; it ihpafchi Ansis bij nodomajis tagad usfahht studenta dshiwē, pehz refnā fainneeka preekschrahtia, pee tam itin driht wihna par daudš baudidams.

Saule jau fen bij pasudusi aish tahlajeem kalneem, kad Janis reisu reisahm usajinaja us projam eeschana; schai usajinaschanaš, lai gan ar grehtu galwu, pehdigi Ansis tadšchu pallausija.

Pehz daudš puhlineem Janis ar fawu draugu notika us fuga un fawā kajite; bet tur Ansim bij driht par karstu un tas apgulahs ahra us fuga wirsu, nekā nebehdadams par Jana wahrdeem, lai tadšchu fargahs no nelabā naktis gaisa.

Jau otrā rihtā nepallausibas augki bij redsami. Ansis juta leelu gurdenuibu fawās lozelišs; ašnis fahka stipraki riteht, — wišs tas bij simes, kas norahdija us drudsi. Dseltenuis karogs tika us-wilks, mironu laiwu peebrauja un Ansis tika tant eeliks.

„Dshwojat weseli, beedri.“ tas fauja, „man gan waijadsehš schē us muhschibu ismest enkuri! Ar Deewu, Jani, swezini manu Dorinu, kad teezi atpalak Hamburgā. Es tureschu wahrdu; ari tad, kad es tur augschā atradischos; Tu mani atkal redseht!“ Pa to starpu „mironu laiwu“ fahka kushtet us preekschu, lai waretu tahlal ispidiht fawu behdigo peenahkumu.

Astoria's deenas wehlat fugis „Albatros“ bij ar kafejas lahdiru zela us Galwstonu Telfija.

Janis un sturmanis fehdeja us fuga wirfu, islaboja sehgeles un farunajahs par scho un to.

„Ka gan eet muhsu nabaga Ansim?“ Janis behdigs prafija.

„To es gribu fazijt, Jani, winsch jau tagad drofschi atrodahs tur augfcha. Wafar pusdeend, kad Rio astahjahm, muhsu kapteinis brauja us semi, un es dsirdeju wiru us pirmo sturmani fakam, ka winsch gribot wehl reis Ansi flimniza apmelleht. Tu fini, winsch no ta dauds zereja. Kad kapteinis bij atkal us fuga atgreesees atpafak un pret fawu eeradumu itin flarbi komandereja: „Enturi us augfchu!“ tad es jau sinaju, ka Ansim buhs kas notizis, un kad es wehlat atrados kajite, es newikus pamaniju us galda baltu papihri: tas bij muhsu Anfcha gihmis, ka tas isflattijahs, kad bij miris.“

„Al, tas nabaga sehnis,“ Janis issauzahs, „un wina nabaga lihgawina! Tu nemas newari eedomatees, kas par flaisu un kreetnu meitenu ir Dorina Mor. Man nu tagad peenahlahs winai pawehstihht, kas notizis.“

„Teescham, tas meitens ir noschelojams,“ sturmanis peebilda.

„Kas us Lewi simejahs,“ winsch wehl smeedamees teiza, „tad jau Tu fawu draugu atkal redsest; winsch jau Lew apfolijahs parahditees!“

Matrosis flattijahs bailigi aplahrt un tad tschuffsteja: „Klusu, sturman, — starp mums fazijts: winsch jau ir man parahdijees! Schonakt, kad es atrados fawa kajite un guleju, mani usmodinaja lahds trokfnis; tad es redseju Ansi fawa zitreiseja weeta sehsham un dsirdeju, ka winsch arweenu fauja, kad tas bij preezigä prahta: „Jani, kugeneeku dsihwe ir tadschu lunga dsihwe!“ Behz tam winsch eedsehra lahdu malku no fawas pudeles, ka jau tas arweenu darija, un eefahla drihs pehz tam schnahkt. Tomehr kad es schorihht peezechlos, winsch atkal bij pasudis. Es ne par lahdu nau du ilgaki schi nepaleeku, bet gribu dotees projam, til lihds kur peeturesim.“

„Al, mukliba, Tu tilai esi sapnojis un turi fawus sapnus par pateesibu!“

„Tizi, ko gribi, sturman; es to ari tureju par sapni, bet kad nu es tagad sinu, ka Ansis ir miris, man tadschu ta leeta isleekahs drufstu ehrmiga. Es pateesi ne-efmu bailigs, ne mahntizigs, bet tomehr us „Albatros'a“ es ilgaki nepaleeku.“

Wehisch braufschanai bij labis, un pehz tschetredesmit deenahm fugis safneedsa Galwstonu. Drihs tika fuga kafejas lahdirufsch ismainihts pret lokwilnu un atradahs zela us Nu-Jorku.

Janim, kas Galwstonä pagehreto atlaischanu nebij dabujis, waj patika waj ne, lihds Nu-Jorkai wehl palikt us „Albatros'a“. Ka winsch sturmanim stahstija, tam Ansis nafts laika dauds reis bij parahdijees, un sturmanis, loti prahhtigs wihrs buhdams, fazija atkal, ka esot bijufschas itin weentahrschi sapnu parahdischanahs. Tomehr Janis, kas bij, ka leelata data no wina beedreem, drufstu mahntizigs, apnehmahs fugi zil ahtri til eespehjams atstahht, jo pehz wina domahm tahdas parahdischanahs us wifadu wihsi simejotees us fuga nelaimi.

Janis jau bij no Galwstonas flumju wehsti no fawa drauga nahwes wina brufstei Dorei us Hamburgu aillaidis; ari bij to zil spehdams apmeerinajis un luhdis, tam pasinat us Nu-Jorku par wehstules fanemfchanu.

Pee pastahwigi laba wehja fugis „Albatros“ drihs safneedsa Nu-Jorku; Janis dabuja pagehreto atlaischanu un tad domaja us zita fuga melleht deenestu, bet pa tam winsch ari gribeja apflattihht fwefcho pilsehtu, un tamdeht to fastopam otra deend lahda Nu-Jorkas eewehrojama eela; winsch gribeja patlaban eegreestees fahn u eela, kad tas isdirda no tahlenes fawu wahrdu fauzam.

„Ch, Jani!“ tika faukts, un lahda no garam brauzofcheem rateem pateesi atradahs Ansis — dsihws un wefels, fawu mihlo pudeli rofa turedams.

Janis bij ka apmuls; winsch flattijahs sithwi us lahdu azumirkli mudschelli pasudufschajeem rateem pafak, un baiku fweedri tam speedahs us peeri. Winsch tadschu nebij, ta mahntizigais matrosis domaja, us „Albatros'a“ sapnojis; Anfa gars tam tur pateesi bij parahdijees un nu to ari deend nelika meerä. Zeb warbuht, ta winsch domaja, kad bij faut zil nezil apmeerinajees, ir Ansis brihnischligä wihs palizis dsihws. Bet ka un kur lai teel ar schihm domahm flaidribä?

Apdomigi tas gahja us fawu mahjokli, kur winsch lahdu wehstuli is Hamburgas atrada preefscha; Dore winam rakstija, ka ta esot ne-apmeerinahna par fawa mihkata nahwi, un luhdja Jani, lai tadschu tai tuwaki aprahstot wina pehdejos dsihwes brihschus un lai wiru, pahrbrauzis Hamburgä, us wifadu wihsi apmellejot.

Schi wehstule Jani loti fatrizinaja; winsch eebahsa to labatä un steidsahs us oftu, lai tur no „Albatros'a“ kapteina dabutu flaidras sinas par fawa drauga nahwi, jo winsch few shwi pahymeta, ka bij, tilai us sturmana wahrdeem palaisdamees, tahdu apbehdinajofschu wehsti laidis us Hamburgu.

Bet ostä winam stahstija, ka „Albatros“ preefsch lahdas siundas jau ar fawu lahdiru isbrauzis no ostä un esot tagad zela us Singapuru. Ta tad Janis bij par wehlu atnahjis; tad winsch gahja no weena matroschu mahjokla otra, un prafija, waj nesinat ko no Anfa, bet neweens nesinaja.

Tad til winam nahja prahta, ka kapteinis tam nela no wina drauga nahwes nebij stahstijis, un tadschu wihsi „Albatros“ fuga eemihneeki tizeja, ka Ansis Rio pilsehta ar drufsi miris.

Ka sturmanis ar wiru un ziteem buhtu tilai jokojis, nebij tizams, jo sturmanis ari sinaja, ka Ansis par to leetu rakstija Dorinai. Sturmanis bij zaur-zaurim godigs zilweks.

Ko lai nu eefahht, lai dabutu ko flaidrafu sinahht par Anfa lilteni? Nu-Jorkä bij wifas mellefchanas un flauschinafchanas weltas; us Rio pilsehtu atpafak dotees un turenas flimneeku namis Ansi melleht, to Janis ne-eedrofchinajahs, bihdamees no drufschä.

„Albatros“ bij tilai to deen' aishbrauzis; kad nu Janim isdotos us zita fuga, kas ari brauz us Singapuru, dabuht deenestu, tad tam, ja nestahjahs lahdi neparedseti kawelli zela, us wifadu wihsi wajjadseja atrahht fawu fenako kapteini un no ta isdabuht tizamas sinas. Janis ari pateesi otra deendä itin laimigi atrada lahdu Amerikaneefschu fugi, „Nihstwaigsi“. Schis fugis gan papreefschu brauja us Rengunu, bet pehz tam bij nodomajis braulaht starp daschahm zitahm weetahm Nihst-Indijas peekrafte, un tamdeht Janis eestahjahs par sturmani us schi fuga. Wareja jau lehti gaditees, ka winsch „Albatros'u“ fateel lahda turenas ostä, waj atkal no Rengunas ir eespehjams ar „Albatros'a“ kapteini farakstitees.

Gelam Janis dewahs us fuga, winsch wehl rakstija wehstuli Dorei, kura tas fawus peedsihwojumus Nu-Jorkä isstahstija un stf-nigi luhdja, tam pasinat us Rengunu, waj wina warbuht no lahdas zitas pufes ne-efot no Anfa ko dsirdejus; turkrahht winsch no fawas pufes apfolijahs, zil eespehjams pehz fawa drauga flauschinahht, un beidsa ar scheem wahrdeem:

(Turpmat wehl.)

Par tirgofchanas beedribu.

Behz attihstibas un isglichtibas katram zilwekam ar ruhpihu janzenschahs. Mehds dsihwojam tagad tahda laika, kur noteel daschadas pahrgrosifchanas walsti un paschu sadshwe. Naw wairs wezee, rahmee laiki, ihpafchi pee muhsu tautas, kur gandrihs katrs fawu dsihwes zeku staigaja pehz tehwu-tehwu eeraduma.

Ja tagad zilweks grib pahrtihht un zil nezil us preefschu tapt, tad winam ismaniba daschadi japuhlejahs un jarihlojahs. Bet pee pahrtikas nepeeder ween ehdeens un drehbes, bet ari meefas un gara isglichtofchana pee pascha un peederigeem. Daschs labis gan fazijts: „Mums ir skolas; tahm wajjag ruhpetees par laufschu isglichtibu un attihstibu“. Taisniba! mums ir gan skolas; un skolas ari pulka ir strahdajufschas un strahda wehl pee mineto mehrku panahfchanas. Bet ja lahda tauta schos fewim spraustos mehrkus grib panahkt, tad winai pee tam wajjag laba mantas krahjuma. Kad tauta wahrgst nabadstiba, ka tur gan stahwehs ar skolas plaukschanu? Waj no nabadstibas noslodstia tauta warehs dauds ko upureht preefsch skolas un skolofchanas? Bee apspeestas tautas ari skolas mas ko plauks. Tautas ihstenahs pazilatajas ir un paliks — laba roziba un skolas. Preefsch preekeem un jautribas teel allasch loti dauds un daschadi strahdahs un gahdahs; bet pee tautas bagatibas, ar weenoteem spehkeem, isnemot „Austral“ beedribu, wehl gandrihs nelas naw strahdahs.

Labdarifchanas beedribas, zil ween winu ari ir, — ko laba tahs gan preefsch tautas paspehs, ja truhkums un nabadstiba winu pajumta peemahjo? — Efam allasch laikrafts spreedomus lasijufchi, ka mehds dsihwojot tagad ihsteni beedribu laikmeta, — kur beedribas zelotees ka sehnes pehz silta leetutina; — un newaram leegt, ka tahdeem spreedumeem fawa taisniba. Bet ja tas nu ta iraid, — kamdeht neronahs wihi, kas beedrus krahtu ari preefsch tirgofchanas beedribas? Tirgofchanas beedribas teescham dauds ko waretu strahdahht pee tautas pazelfchanas bagatiba un tamlihds ari attihstiba un isglichtiba. Zil naw pilsehtas tahdu pelnas dsineju Schihdefu, kas brauka pee lauzineekeem aplahrt, uspirldami semkopju raschojumus, un zaur Schihdu ismanibu tirgofchanä, wispahrigi nemot, beigäs nahht leela naudas summa wiru rokäs, — ta ka galu galä tee paleel par kungeem tirgofchanas lauka. Schihdi prot oftas pilsehtas kugus usmelleht, us kureem atzetojufchi labibas eepirzeji gaidihht gaida us labibas lahdeem. Schihds tew katt'laik' sinahs isofschereht weetas, kur par labibu malka wisaugstahs zenas, un tahds no muhsu semkopjeem, kapeiku pehz kapeikas salafjees, fakrahj few tuhlfstofschu tuhlfstofschus. — Medsi, brauzeja Schihdelim pilsehta jau faws labibas kantoris — un wehlat tas jau eeguwis few weenu un otu namu par ihpafschumu, un ka tahds ker un twer wifur few pelnu — un muhsu Latweetim, no pascha puhlineem, atleekahs til paskatitees, ka Schihdelis paleel par lepnu wihru. Kad mums buhtu paschu tirgofchanas beedribas, kas ruhpetos semkopju raschojumus pahrdot par tahm zenahm, ko dabon pelnas dsineji, tad drofschi waretum zereht, ka ar Latweefschu tautas bagatibu labaki weiltos un paschai tautai buhtu drofshahs pamats. Semkopji, kureem nepatiktos pee tahdas tirgofchanas beedribas peedalitees, waretu tomehr fawus lauka raschojumus daudsreis labat pahrdot fawas tautas

tirgofchanas beedribai, un laut par to paschu zenu, kahdu Schihdelis fola, nekà zitam un fweſchineklam. Pekna tad paliktu tadſchu arweenu tautas paschas rokàs, un preekſch wiſahm tautas wajadſibahm padomš arweenu weeglaſ buhtu atronamš. Kad tad tahdas bagatas tautas dehli dibinatu few „labdarifchanas beedribas“, „naudas bankas“ u. t. pr., tad redſetu daudſ ſawadakuſ panahkumuš un labumuš, nekà tagad.

Bes ſemkopju raſchojumu pahrdofchanas, tirgofchanas beedribai ari wehl atliktoſ taſ darbš, gahdabt par tahdu leetu eepirkſchanu, kaſ ſemkopim pee wina dſihweſ ir wajadſigš. Bes bodehm, kaſ buhtu eetaiſamaſ uſ laukeem, kà jau ir rakſtihtš „Latw. Awisèš“ Nø 7. „Iſ Leel-Swehtes“, tirgofchanas beedribai preekſch ſemkopjeem buhtu ja- apgahdà ſuperfoſſatš, ſaulu milti, ſemkopibaſ maſchinaſ un zitaſ leetaſ, ko ſemkopji un ihpaſchi maſgruntneeki mehđſ pirkt. Naw jau nemaſ ſchè wehl ſewiſchki japeemin, ka tirgofchanas beedribai prezeſ buhtu leelà mehřà ja- epehrk, jo zitadi paſchai beedribai nekahda pekna jau newarehš atlikteſ. Bes bodehm beedriba waretu ari, waj nu uſ laukeem waj pilſehtàſ, eegroſiht labibaſ ſantoruš, kur ſemkopji ruderòš lai waretu ſawu labibu pahrdot. Kad tahdà tirgofchanas beedribà beedri ar dedſibu preekſch leetaſ un ne- apkuſuſchi ſtrahdatu, tad naw ko ſchaubiteſ, ka pee wiſaſ Latweeſchu tautas moſtoſ ar laiku daudſ mundrakš garš preekſch tahdeem un tamlihdſigeem zenteeneem.

Tauteeſchi peedſihwotu laikuſ, kur neweenam nebuhtu jabihſtahš no Schihdu krahpſchanahm. Semkopjeem nebuhtu janobrehzahš pehz labibaſ ſanehmeja Schihda, kaſ daſchu reiſi naudu labprat negrib aiſmaſtaht, bet naudas weeta peedahwà ſahli, ſikkes u. t. j. pr., lai buhtu diwſahrtiga pekna. Kad muhſu tautai naw nekahdu leelu kapi- taliktu jeb naudineeku, tad daudſeem wajadſetu beedribà weenoteſ. Muhſu tauteeſcheem nebuhš nekad ſajihť: „Kà muhſu tehwi- tehwi pahrtikufchi — tà pahrtikim ari mehš.“ Nè, kad tehwi- tehwi gurdenibà bij panihkuſchi, tad tagad dehleem jabrunojahš ar gudribu un ſpehku, lai tauta war uſplaukt wiſà labà. Eoti preezatumeſ, kad drihſumà waretum apſweizinaht kahdu Latweeſchu tirgofchanas beedribu, kaſ zenſtoſ ar gudribu un wiſeem ſpehkeem ſtrahdabt ſchahdà ſinà pee tautas labklahſchanas. Warbuht, ka ari ziti Latweeſchu laikraſti greeſihš ſawu wehribu uſ ſcho leetu. Weeſonš.

Biktenis.

1. Kad maſina wehl biju
Pee ſaweem wezakeem,
Eš behdas nepaſſinu
Pee mihteem ſawejeem.
2. Eš lopuš ganidama
Iť lihgſmi dſeedaju
Un pukeſ laſidama
Sew pinu wainagu.
3. Bet al! — ſchee preeki ira,
Toſ likten's poſtija;
Drihſ behrnib's ſapai ſuda,
Bij ja- eet ſweſchumà.
4. Kaſ ſweſchumà bij preekſchà,
To azis wiš neredſ,
To liktenis tur eekſchà,
Ar ſaweem ſpahrneem ſedſ.
5. Gan gruhtibaſ un gaudaſ
Man daudſreiſ uſmahzahš,
Bes aiſſtahwa, beſ drauga
Bij apſahrt jamaldahš.
6. Ko taiſnais likten's ſpreedihs,
Tam kluru padofchoſ,
Ko ween wiſch man uſližihs,
To neſt eš apnemſchoſ. M. L. . . . n.

Latw. Aw. redaktorš: J. Weide.

No zenſureš atwehſehtš. Jelgawà, 1. Merzà 1883.

Sludinaſchanaſ.

Lambartes pagasta-teeſa uſaizina zaur ſcho ſatru, kam ſahba likumiga pretruna par to buhtu, kad ſcheit peederigš laulabš pahriſ Jurriſ un Greta Puhna, tàpat ſcheit peederiga laulata pahra Jakob un Madde Leepas behlu, wahrđà Jakob, dſimis 5. April 1874. g., adopteerè, 5. Merzà ſch. g., pee ſchihš pagasta-teeſaſ peemeldeht, jo pehz ſchi iſſlehgſchanaſ termina neweenš wairš netikš klauſihť, bet notikš, kà likumi to pawehl.

Lambartè, 31. Januari 1883.
(Nø 15.) Preekſchf. : M. Laſding.
(S. W.) Strihw. : Kappuhn.

Bauſtaſ Wiſlunga Augum- Laweneeku ſaimneekš Jahniſ Laweneek un wina laulata draudſene Anna Laweneek, kureem paſcheem neweenam meehiga behrna naw, ir pee Jelgawas Superdentes pagasta peederigà Jakob un Annas Rohmann — Pantſchu ſaimneeka — meitu, Louiſe Amalie Rohmann, 8 gaduš wezu, behrna weeta pe- nehmuſchi un par it wiſu ſawoſ mantiaſ mantinezi eezhluſchi.

Ja nu kam pret ſcho behrna adopteer- ſchanu kahda likumiga pretruna zelà lee- ſama buhtu, teel uſaizinati, 11. April 1883. g., kà weenigà iſſlehgſchanaſ terminà, pulkſten 11òš no rihta pee Bauſtaſ pagasta teeſaſ eeraſteſ un ſawuſ eemeſluſ zelt preekſchà.

Kad pretrunaſ nebuhš peeneſtaſ, taps adopzija no ſchihš teeſaſ apſtiprinata un wehlaſaſ eerunaſ atraiditaſ.

Bauſtaſ teeſaſ namà, 21. Februari 1883.
(Nø 17.) Preekſchf. : G. Stalber.
(S. W.) Strihw. : Kleinberg.

Bornsmindes pagasta teeſa uſaizina wi- ſuſ, kaſ nomiruſcham ſcheij. Madukenu ſain. Kriſchjahnman Kraul to parahdà buhtu pali- kuſchi, jeb kureem no nomiruſchà kahdas peepraſſichanaſ jeb parahdš nahktoſ, ſchoſ ſawuſ parahduſ, peepraſſichanaſ jeb ma- ſaſchanaſ wehlaſaſ 30. April ſch. g. ſchè uſdot; wehlaſu wairš neweenš netikš klau- ſihť un ar parahdu ſlehpjeem tiſ pehz likuma darikš.

Bornsmindè, 22. Februari 1883.
(Nø 30.) Preekſch. : J. Kruſmal.
Teef. ſtr. : Ch. Sanberſon.

No Mundales pagasta-walbeſ teel it wiſi 1862. gadà dſimurſchi, pee ſchi pagasta pee- deroſchi wiſreeſchi, zaur ſcho uſaizinati, ſewi un ſawoſ ſamilijaſ ſtahwoſti, ar kruſtamo ſihniju peeneſcham, deht uſnemſchanaſ eeſaut- ſchanaſ-rukòš, par 1883. g.; wiſu wehla- laiſ 17. Merzà ſchè uſdot. Kaſ ſawu pre- nahkumu ſchini leetà iſpildijis nebuhš, zee- tihš likumigu ſtrahpi.

Tàpat teel it wiſaſ pee ſchi pagasta pee- derigaſ perſonaſ, wiſreeſchi un ſeweeſchi uſaizinati, deht ſamilijaſ ruſka pahrlabo- ſchanaſ ſawu tagadejo ſamilijaſ ſtahwoſti zaur kruſtamo ſihniju peeneſcham, wiſweh- laſaſ lihbš 31. Merzam ſch. g., pee ſchihš pagasta-walbeſ uſdot.

Wiſaſ pagastu, pilſehtu un muſchu po- liſijaſ, kuru aprinkòš ſchi pagasta lozekti dſihwo, teel peeklahjihi luhtas, ne weenu no ſcheem pagasta lozekteem ſawòš aprin- kòš nepeetureht, ja newar par pagehreto iſpildijumu no ſchihš pagasta-walbeſ doto ſihmi uſrahbiht.

Mundales pag.-namà, 5. Febr. 1883. g.
(Nø 75.) Pagasta-wezalaſ: G. Weſſmann.
(S. W.) Pagasta-ſtrihweriſ: G. Solowin.

Kauzemindes pagasta teeſa dara zaur ſcho ſinamu, ka wiſa ſcheijeneſ nomiruſchà Ju- hriſ-Jaunſemju ſaimneeka Anſcha Baulewſky mantiba, kà wiſadi mahju lopi, ſim miſ- ſtamà-ſulamà, un labibaſ tſhramà maſchina, gultu- un zitaſ brahnaſ, mehbelez, rak, raguš, ſirgu leetaſ un daubš zitaſ ſaimneezibaſ leetaſ 14. un 15. Merzà ſch. g. Kauzemind- eſ Juhriſ-Jaunſemju mahjaſ uhturpè tiſ pahrdotaſ, un la wiſeem teem, kureem buhtu kahdas mantofchanaſ teeſibaſ un parahdu praſſichanaſ no nomiruſchà Kauzemindes Juhriſ-Jaunſemju mahju ihpaſchneeta Anſcha Baulewſky, un tàpat wiſeem teem, kure tam nomiruſchajam buhtu ko parahdà politikſchi, pee ſchihš pagasta teeſaſ jaſnaahť un ſawoſ mantofchanaſ teeſibaſ jeb parahdu praſ- ſichanaſ japeeteiz un parahdi jaſamaſkà tai weenigà uſ 19. Merzà ſch. g. noliktà ter- minà, jo pehz ſchi termina netapš neweenam praſſichana eewehrota un parahdu ſlehpjei tiſ likumigi ſtrahpeti.

Kauzemindè, 19. Februari 1883.
(Nø 50.)

Krona Nihforgeſ pagasta teeſa uſaizina ſcheijeneſ nomiruſchà Kalmnu mahju ſaim- neeka

Mahrtina Purwina
parahdu dewejuš un nehmejuſ, lihbš 16. Merzam ſ. g., kà weenigam iſſlehgſchanaſ terminam ſcheit peekſteſ, jo wehlaſu tiſ parahdu praſitaji ar ſawahm pagehreſcha- nahm atraiditi un parahdu ſlehpjeem du- bulta maſka uſlikta.

Nihforgeſ pag.-teeſa, 9. Febr. 1883.
(Nø 32.) Preekſchf. : J. Gulb.
(S. W.) Str. w. : A. Laubing.

Sludinajums.

No Wolgunteſ pagasta teeſaſ teel zaur ſcho ſtuomš darikš, ka pirndeen, 7. Merzà ſch. g., pulkſten 12òš puſdeendà, ſcheijeneſ Daugalu mahjaſ

gowiſ, aitaſ, ſirgi, juh- kaſ un daſchadaſ wir- tſchafteſ leetaſ

pret ſkaidru maſku uhturpè tiſ pah- dotaſ.

Wolgunte, 19. Februari 1883.
(Nø 43.) Preekſchf. : G. Janſon.
(S. W.) Teef.-ſtr. : G. Baldring.

No Kurmahleſ pagasta walbeſ teel wi- ſaſ pagastu, pilſehtu un muſchu poliſiejaſ laiſni luhtas, tohš tē apatſchà peehmetoſ galwaſ-naudaſ parahdneekuſ nepeetureht, bet tuhtit pee Kurmahleſ pagasta walbeſ eeſuhtihť, kà: Jakob Kronthal, Peter Red- lich, Jane Duber, Andrei Weide, Jnte Nagge, Zahne Meyer, Jndrik un Adam Meyer, Zahne Ehrmann, Jakob Sabowſky, Jure Grahmat.

Kurmahlè, 16. Februari 1883.
(Nø 93.) Pag. wez. : W. Löwenberg.
" ſtr. : G. Reumann.

Dihſch-Dehneſ muſichà teel

fehklas kartuſeki
— tee patihkamee Dſchlapini — leelàš un maſaſ dakàſ pahrdoti.

Krohna Suſejmuſichas pagasta walbi- ſchana, iſſludinadama, ka 22. Merzà ſch. g. ſcheitan

ſkohlak nama

jaunbuhwe no keegeleem uſ maſakpraſſichamu tiſk iſuhturpeta, — uſaizina amatneekuſ, kaſ ſcho buhwi greibetu uſnemť, minetà be- nà laiku preekſch puſdeenaſ ſchurp ſanahtť. Buhweſ aprakſti un nolihgumi ir ſchei- ſatru beer eeſtatami.

Suſejaſ pagasta mahja, krona Oſſchmu- muſichà, 18. Februari 1883.
(Nø 32.) Pag. wez. : B. Wittin.
" ſtr. : Seegrün.

Kad pehz ſcheijeneſ protokola no 1. Fe- bruara 1883. g. iſrahbijeeſ, ka laulataſ pahriſ Jahniſ un Anna Grabelowſki ta laulata pahra Dihriſ un Sapliſje Buſch- manu behlu, Grift, dſim. 1861. g., 13. Fe- bruari behrna weeta peenehmuſchi (adoptee- rejuſchi), tad teel wiſi, kam kahda balliba pee tam buhtu, uſaizinati, ſawoſ eerunaſ lihbš 30. Merzam 1883. g. ſcheit uſdot, jo wehlaſ neweenš netikš klauſihť, bet adopteerſchana dabuhš likumigu ſpehku.

Dots Wuhrumuſichas pagasta teeſa, Fe- bruala mehř. 1. deenà 1883.
(Nø 31.) Preekſchf. : B. Kreupberg.
(S. W.) Strihw. : A. Grube.

Baldoneſ krona pagasta teeſa uſaizina zaur ſcho wiſuſ, kam kahdas likumigaſ eerunaſ tur preti buhtu, ka tee pee Bau- ſtaſ pilſehtaſ peederige laulatee laudis An- drejſ un Greta Barauſky ſcheijeneſ Put- lahſ-Abelu ſaimneeka Jura un wina ſee- maſ Mades gadu wezu behlu, Jahni Ab- beſi, behrna weeta peenem (adopeere), — tahš ſchepat wiſu wehlaſaſ lihbš 16. Mer- zam 1883. g. peeneſi, jo pehz ſchi termina tiſ ſatra eeruna atraidita.

Baldone, 9. Febr. 1883.
(Nø 74.) Preekſchf. : M. Balob.
(S. W.) Teef. ſtr. : J. Beltſohn.

Labš falejš

war weetu peenemť Malmuſichas Puſtu frogà.

No Slokenbeles pagasta valdes, Lukuma aprinki, teel wisi ahrpus pagasta dshwoda- mee fchi pagasta lozetti zaur fcho usajinati, wifas jawas familijas pahrgrofschanas, zaur fristamo un mifschanas fhmju peeneschamu, familijas listu fastahdichanas deht, lihbi 30. Aprilim f. g. fche usdot.

Katrâ zetortdeenâ

tiks usdojchana peeaemta. Neclausige tiks litumigi fchappeti.

Slokenbeles teefas namâ, 21. Feb. 1883. (N. 109.) Pag. wez.: D. Wirje. Pag. fr.: Kronberg.

Zaunjelgawas-Flustes

femtopibas beedriba isfiktos femtopibas un amatneezibas

isftahdi Grijwâ

30. un 31. Augustâ, 1., 2., 3. un 4. Septembei 1883. g.

Isftahdes nobalas: I. Lopi: a) sirgi; b) leel'lopi; c) zuktas, aitas un putni.

II. Zaunfaimneeziba un amatneeziba: a) dahra un tihruma augli; b) dshreeni u. t. j. pr.

Isftahdes komitejas sekreteris G. Wiericha lungs Dinaburgâ, mahzitajs Belzera un agents J. Wieg-Niemera lungi, Kaluhnu muischas walde, aprinka teefnefis barons Stromberga tgs Flustie un Hugo Hermann Meyera tgs Nihgâ.

Isftahdes komiteja.

Sw. Pechterburgas

XLV. loterijas

(ЛѢТЕРІЯ ЛОТІОТЪ)

1882. g. winnestu liste no 20. Februara fch. g. stahw islikta preefsch eestatischanas pee Matfcha Wöwensteina jun. Weelakee winnesti krita us fchahdeem nummu- reem: 8000 rubl. us N. 16910; 1000 rubl. N. 7974; 1000 rubl. us N. 33386; 1000 rubl. us N. 13767; 1000 rubl. us N. 35418, u. t. j. pr.

Deht laipnas ewehroschanas: Dai netiktu tik dands peeprafchts, daru zaur fcho finamu, fa teem, tam no manim ir winnestu loses, es to darichu finamu zaur wehstuli.

Saweem zeen. kundehm daru finamu, fa es fawu buhwofotu weifalu esnu pahzehlis no lpes eelas us

Dselszela eelu N. 5,

pretim jaunajam zeetumam, un peedahwaju wifus buhwofotus par wislehtafajeem tir- geem.

Ar augstzenibru Efraims Jakobsohn.

Efraima Jakobsohna buhwofotu weifals

Dselszela eela, pa kreifo rotu fahnu eela N. 5, pretim jaunajam zeetumam, pahrdob, no tagad fahlot lihbi pawasarin, par fcaidru naudu wifas sortes nespundetâ dehtu, no 1 rubla fahlot, ar 5 Proz. pelnas teefas no lihbfchitnigahnu zeetahm zenahm.

Weenas mahjas

ar 31 desetinu semes ir dabonamas Lei- fchds tihlit par dsimtu pirlt. — Schagare teel diwi nami ar dahru par dsimtu pahrdoti. — Luwafas finas pee J. Schimansky tga, Zaun-Schagares pasta namâ.

Preefsch skolahm.

No Krehflina taitita jaunâ 2-balsiga positive, ar loti stipru balsi un ar pedali, flawejams stipes darbs un plehschas dubulti aplihmetas ar ahdu, teel pahrdota par peenahfochu maffu no R. Zucco, Nihgâ, Masaja Zuhremanu eela N. 5.

Maltu

gipfi,

labake mehli preefsch abbolina un pahfstu-augeem peedahwâ

gipfa-fabrikâ

no J. G. Zelma,

Nihgâ, Paleijas-eela Nr. 9.

No zensures atwehlehts. Jelgawâ, 1. Merzâ 1883.

Par patihlamu firu daridams, fa es eefsch preefschejeem tiltapawiljoneem

weenu lehgeri fabrika darbus no fcheijenes fabrika

„Bhönix“

esmu eeriktejis un no ta pascha peedahwaju: wifadus lauf- faimneezibas rikfus, fa ari eefetu- un kulamahs mafchi- nas daschadâs sortes, erpes un tihrischanas mafchinas, korkmafchinas, dshwofku, juntu- un ftatu logus, fehka-pumpas un islehjumus, uguns-kurus, krahfnis, zepeschu-krahfnis, uhdens-kastes un grahpjus, labafahs hermetifkas krahfnis un pelnutrihtamahs-durwis, uguns- durwis wifadâ leelumâ, krahfnis preefschdurwis, oglu- fpannus, smiltis-kastes, fahbaku-kalpus u. t. j. pr. u. t. j. pr.

Dahra-mehbeles wifadâ iswehlê, masga- fchanahs-galdus, galda-speegetus.

Apstelleschanas teel turpat preti nemtas, p. p. us kapu- frusteem un tahfelem, kapu- un leewenu-trelineem. Leepajâ, Februari 1883.

G. Ulich.

Bauskâ

Jaunajâ dselsu bodê!

us tirgus platscha, Chazle namâ,

no Nr. 33. P. Rabbiner Nr. 33,

pahrdob wifadu rehpu dselsu un englischu dselsu, fa ari durwoju un logu enges, atfleghas, fchibberus, jufchtus, grahpjus, plihres, fchnalles, strenges un sirgu futas un wehl wifadas dselsu leetas par lehtu zenu un ar tairnu fwaru.

Mupat isnahza un zaur Ferd. Westhorna grahmatu-bobi Jelgawâ dabunami:

Teefas-likumi

no 20. Nov. 1864. g.

un tee wispahrigee nolikumi, kas tos jo pilnus dara.

Si kreemu walodas pahrtukoti pehz justiz-ministerijas pawehles.

Mafsa 2 rubl. 50 kap.

Apstellejot pahr pastu, ir 35 kap. japeeef preefsch eepataschanas un fuhtichanas mafsas.

Semes pahrdofchana jeb isnomaschana.

2 juhdes no Jelgawas, abas pufes Leelupei gulofchâ, 263 puhra-weetas (180 puhra-weetas labas aramahs semes) leela Wolgundes masâ muischa „Kulbinga, fawit Eifenhof“, ir ar pilnigu inventaru un no brihwas rotas pahrdodama jeb isnomajama no tahs paschas ihpafchneela turpat.

Witebfkas gubernâ teel pahrdotas 2000 desetinas leela

muischas seme ar ehtahm, laukeem, plawahm un meschu. Seme ir augliga un laba. Bar pirkt pa gabaleem un wifu par itin masu ze. u. — Slahtatas finas libod Jelgawâ, Palei- jas eela Nr. 43, mahjas ihpafch- neeks un Witebfkâ, Nihgas gastusi, pats faimn-eks.

Labafos paschbihdeletos

kweeschu miltus,

rupjajs un smalkahs kweeschu kljas pah- rod par wislehtatajahm enahm un peht mihliti-wahroichahs firu sortes Efraims Jakobsohn, Jelgawâ, Kotolu eela, falojâ bodê N. 16.

Meefchi!

Labus bruhwera meeschus peht G. Ullmana eesala fabrika Jelgawâ, Leelajâ eela Nr. 20.

Baltus

sirrus

melle pirkt Friedrich Rüssners, Jelgawâ, Leelajâ eela N. 3.

Dehli, planfas, fchindeki, skali un lates

ir arween dabonami par lehteem tirgeem pee Labu un Juselowis Zaun-Scha- gare, pee tilta.

No Salbus meesta polizejas top pehz wehrâ nemschanas wifceem finams darichs, fa fchini gadâ, Schibru Seelbeenas labad, tas

gada-tirgus

Salbus meestâ netiks 10. Aprilî, bet 31. Merzâ

notirehts. Saldu, 25. Februari 1883. Meesta preefschneela weemeeks: G. Koppis. (N. 136.)

Kurfemes

medus,

loti gahrds, dabonams pee G. Höpfera, Jelgawâ.

Gewehrojama jaunâ leeta.

Mupat tita gatawa manâ apgahdeena un ir dabonama zaur Westhorna un Lukafa grahmatu bodehm:

Kahrte

no Widfemes, Zgaunijas un Kurfemes.

Pehz jaunakeem awoteem apstrahdata

no Dr. Henry Lange.

Mafsa koloreereta 2 rubl. 75 kap. Berlinê. A. Deubner.

Likumi un nosazijumi

par pagastu waldischamu un polizeju no G. Mathera dabujami pehdece eksemplari par loti lehtahm zenahm. Ar zeemischanu J. Jegers, Jelgawâ, Kotolu eela N. 48.

No Taurinu G. patlaban isnahstifi grahmata:

„Pa basnizas nahkamo likteni“.

Mafsa 15 kap.

Dabunama: Nihgâ, pee Buschu brahleem; Leepajâ: pee G. L. Zimmermana; Jelgawâ: pee dascheem grahmatu pahrdewejeem.

Lihds ar pawasara tuwofchanos mehš it laipni peedahwajam wifceem ruhpiגעem fem- kopjeem pehz jaunakeem ewehrojumeem un atradumeem fchahdas finiski isstrahdataš grahmataš, zaur turahm enahfichanas teel redjami pawarotâs, bes fa femtopibai tee mafakee fchkefchli zaur tam zeltos.

Bamahzifchana,

skunstigeer mehfli

Baltijas gubernâs ir leetajami.

Wahzifli

profesora G. Thoms,

Nihgas politehtikas isnehgmaschanas fahstas preefschneela

Latwifli

Hugo Schmidt.

Mafsa 30 kap.

Semkopja

Auglu-foku dahrs.

Mafsa 60 kap.

Dabunamas pee J. W. Steffenhagen un dehla Jelgawâ.

Drutabrs pee J. W. Steffenhagen un dehla.

(Tê klahst peelikumi: Wasnizas un skolas finas un Semkopiba un faimneeziba.)

Basnizas un skolas siņas.

Weens Kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Nahditajs: 6. fw. pehz Swaigšnes deenas Gwangelijums. Par Gwangelijuma paganu misioni 1881. un 1882. g. Waj tee- wim ir pateiziga firds?

6. fw. pehz Swaigšnes deenas Gwangelijums. Mat. 13, 24.—30.

Apustuls Bahwils raksta Korinteescheem: Zuhš efeit Deewa aramais tihrumš. Tas tihrumš ar teem kweefcheem apfihmē muhsu Gwangelijumā to Deewa draudst wirš semes. Zaur Uhdama un Gewas grehku ta pafaulē bij palikufi par tukfnefi, kur ehrlfchli un dadfchi auga; bet Deewa dehls, Jesus Kristus muhsu Pestitajs, ir nahzis pafaulē, muhs atpestijis no grehkeem, no nahwes un no wella waras — ne ar feltu jeb fudrabu, bet ar sawahm dahrgahm asinihm un ar fawu nenopelnitu un nenoseedfigu zeeschanu un mirfchanu; zaur fawu swehtu garu winsch swehtā kristibā muhs ir atdsemdejis par Deewa behrneem un muhs aizinajis un fapulzejis weenā swehtā kristigā draudfē. Tā ir zehlees pafaulē Deewa tihrumš. Mehš kristitee zaur wina shehlastibu efam palikufchi par Deewa kofeem, kas ir stahditi pee uhdens upehm un fawus augtus nefs sawā laikā un winu lapas nefawihst un wifs, ko wini dara, labi isdofees; mehš tizigee efam tee Deewa kweefchi, ko Deews ir sehjis sawā tihrumā, atdsemufchi no ne-efnihzigas sehklas zaur to dshwo un muhschigi paleekamo Deewa wahrdu, semes gaischums un fahls, ne zaur fawu spehku un nopelnu, bet zaur Kristus nopelnu un spehku, jo mehš efam Kristu apgehbuschi, un wifu launu istuhmuschi no firds un prahta, mehš dsenamees tam pakaf, ka mehš Deewu mihlejam par wif- fahm leetahm, wina wahrduš labpraht klaufamees un mahzamees, un fawu tuwaku mihlejam kā fewi paschu. Mihlestiba mums paleef par pilnibas faiti, kas safaisfa Deewu ar pafauli, zilwekus ar Deewu un ar tuwaleem; mehš ari peedodam zits zitam, kā Kristus mums ir peedewis, un tas Deewa meers walda muhsu firdis, ka efam aiginati weenā meesā, furai Kristus ir ta galwa debesis; Kristus wahrds ir muhsu gudriba, mehš mahzamees un flubinajamees ar swehtahm dseefmahm un daram wifu, ko

daram ar wahrdeem un darbeem, eefsch ta Kunga Jesus wahrda, pateifdami Deewam un Tehwam zaur winu (Kol. 3, 12.—17.). Tee ir tee augfi, kas aug Deewa tihrumā, no kureem muhsu tehwi dseedaja:

Lai, Deews, tew teiz ar augstu flawu,

Kas labds darbds rodahs:

Ta seme krahschads auglōs stahw;

Taws wahrds lai lab' isdodahs.

Ta ir ta swehtā kristigā draudfē, to swehto beedriba, ko tizam, bet ko ar sawahm azihm wehl neredsam, jo kad ta labiba, ko Deews bij sehjis sawā tihrumā, auga un auglojahs, tad ari nikna sahle atradahs, no kuras tee kalpi fazija: Kungs, waj tu ne-efi sehjis labu sehlu sawā tihrumā; no kurenes tad ta niknā sahle rodahs? Un tas Kungs atbildeja: to tas eenaidneeks darijis. Laudihm gutot, tas Deewa eenaidneeks, tas weins, gribedams to Deewa tihrumu fagahniht un samaitahht, fawu nikno sehlu sehjis; winsch eekaisa launas lahribas un domas kristito firdis, un kas tahm padodahs, tee atstahj Deewu un paleef par welna kalpeem un behrneem, kas nedara pehz sawa tehwa prahta. Tā ronahs ta niknā sahle Deewa tihrumā, tahs apgrehzi- bas un tee, kas netaisnibu dara, no wina labinati un peewilti un dshhti: tee staigā pa teem plateem ze- leem, eefsch neschlihtibas un nesahhtibas, eefsch lahdeschanas un wiltigas swehreschanas, eefsch mantas eekahroschanahm, eefsch netaisnibas un sahdsibas. Mums leekahs, ka ta niknā sahle muhsu deenas tos kweefchus grib pahrneem un pehdigi isdshht no tā tihruma, tā ka winam atkal japaleef par tukfnefi. Tapehz naw jabrihnijahs, kad tee kalpi to redsedami saka us to Kungu: waj tad tu negribi, ka mehš eimam to israweht? Tapat ari muhsu deenas ziti Deewa kalpi, to redsedami, kā Deewa seedofchais tihrumš teel ispostihts, firdis fagrahhti saka: redfi, ta niknā sahle pahnem tos kweefchus; waj tad to nikno sahli newar israweht, waj tahs apgrehzi- bas un tos, kas netaisnibu dara, newar istumt no tahs draudfes, lai ta paleef wifai swehta, par ihsteno

fwehto beedribu, lai ari tee wahjee kweefchu stahdi, no tahm apgrehzi bahm wairs nepeewilti, teem ziteem war dsihteos pakal un lihds ar teem auglus nest? Bet tam Kungam ir zitas domas un prahts, nekã zilwekeem; winsch fazija: „Nè, ka juhs to nikno sahli israudami, ne-ispluhzat ir tos kweefchus“; jo kã pasaulè, tàpat ari Deewa tihrumã, kad to nikno sahli israwehs, tad ari teem kweefcheem tahs smalkahs faknites iskustinahs un wini apkritihs un, nonihks. Tapehz „lai abi aug kopã lihds plaujamam laikam, bet plaujamã laikã, kad abi buhs eenahkufchees, es fazifchu teem plahwejeem: sakrahjeet papreeksch to nikno sahli kopã un feeneet to kuhlischõs, lai ta top fadefinatã; bet tos kweefchus sakrahjeet manã schkuhni“. Tas Kungs faka: tahm apgrehzi bahm janahl, bet wai teem, zaur fo tahs nahk. Tai niknai sahlei japaleek tai Deewa tihrumã, teem kweefcheem par pahrbaudifchanu; kweefcheem jazihnahs pret to nikno sahli, lai ta winus nepahrnem un nepahrsphej, bet lai wini dsenahs un speeschahs us augfchu, un tas Kungs teem dos flapjumu no debe-fihm un treknumu no semes, lai ari tee wahjee stahdini nemahs un stiprinajahs un auglus nefs lihds plaujamam laikam; tad ta niknã sahle taps fadefinatã, bet tee eenahkufchee kweefchi sakrahti debefu schkuhnds. Kad tee pahrbaudifchanãs uswarejuschi, tad parahdisees ta fwehto beedriba, kas schai muhschã wehl bij apflehpta preeksch zilweku azihm, un tee taifnee spihdehs kã faule ta Tehwa walstibã. Lai abi aug kopã, jo kas pasaulè newar notikt, ka niknã sahle paleek par kweefcheem, tas ir Deewa schehlastibã eespehjam; winsch ari tos welna kalpus war atkal padariht par Deewa behrneem. Tapehz wisi, kas gribam Deewa behrni buht, lai paleekam nomodã un luhdsam, ka ta niknã sahle muhs nepahrnem, bet ka mehã zaur muhsu Kunga Kristus spehku, kas muhsu wahjibã grib warens parahditees, to nikno sahli pahrspehjam, un augam un augtojamees un nefam labus auglus us muhschigo dsihwofchanu. To nikno sahli newar israweht, ka ari tee kweefchi netop ispluhkti, winai japaleek, bet mums jafargahs, ka ar winu nefajauzamees, un ar wineem neturam nelahdu draudfibu, lai tos, kas muhsu fwehto tizibu atstahjuschi un aisleeguschu ar wahrdeem un dar-beem, ne-usnemam fawãs mahjãs, lai tos nenemam faweem behrneem kuhmãs, lai no wineem fargajam fawus fwehtijumus, fawus altarus, ka tee, negri-bedami atgreestees no grehka, un nezeenigi statgadam, bes tizibas Kristus fwehtu meefu un afini ne-

bauda, Kristum par saimoschanu un wina tizigeem par apgrehzi bu un pascheem par sodibu. To nikno sahli newar israweht, winai japaleek lihds plaujamam laikam, bet mums jagahdã, lai wina eefsch draudfes newalda un nepahrnem neds isdsen tos kweefchus no Deewa tihruma.

Tapehz es zelschõs, faka Deews,
 Mans nabags pulks top spaidihts,
 Winsch fuhdsahs zeesdams nepateef' —
 Zau ilgi gan ir gaidihts.
 Mans spehzigs wahrds tos launus rahs,
 Bet manus laudis stiprinahs
 Un nefaus wairs tos spaidiht.

Par Ewangelijuma paganu misioni 1881. un 1882. g.

I.

Weenmehr buhs loti gruhti fastahdiht pilnigu pahrsklatu par wifu ew. paganu misioni, tapehz ka lat-rai misiones beedribai ir sawas sawadas ihpaschibas un eerafchas, kas dara pee fastahdifchanas dauds darba, un ari tapehz, ka misiones beedribas weenmehr wai-rojahs; bes tam wehl misiones darbi pee paganeem un kristiteem pastahwigi teek jaukti weens zaur otu. Wahsemẽ gan top paganu misione pilnigi schkirta no ziteem kristigeem mihlestibas darbeem, un buhtu wehlams, ka to daritu ari zitas misiones beedribas.

Mehs sahksim ar pahrsklatu par teem naudas upureem, kas sneegti paganu misionei un kas ihpaschi peerahda Wahzu misiones darboschanos. Pee tam eewehrosim til leelalahs naudas summas pee leelafajahm Wahzu beedribahm, kas buhtu schahdas: Bahseles misione sametufi 724 tuhst. 451 mahrfu *)

Brahku	"	"	368	"	260	"
Reines	"	"	317	"	867	"
Berlines	"	"	284	"	790	"
Hermannsburgas m. famet.	266	"	240	"		"
Leipzigas	"	"	245	"	84	"
Grosßnera	"	"	157	"	326	"

Kad augfchejahs summas fasklaita kopã, tad isnahk jau 2 milj. 364 tuhst. un 18 mahrkas. Kad scho salihdsina ar wiseem kop-eenehmumeem pee wifahm misiones beedribahm 1880. gadã, kas sneeguschees lihds 2 milj. 412 tuhst. 891 mahrfu, tad gan ne-israhdahs, ka misiones dahwanas eet ma-

*) Wahzu mahrfu pehz muhsu naudas tagadejahs wehrtibas ir drustu mafata nekã pus rubulis.

sumā, lai arī beedribas sūhdsahs, ka eemefchanas masinajotees.

Leelako paganu misionēs beedribu eemefchanas ir ūchahdas: 1) Anglu basnizas misionēs ūbeedriba ūametusi 4 milj. 258 tuhst. 200 mahrkas; Propagatijas beedriba ūametusi 2 milj. 699 tuhst. 560 mahrkas.

2. Zitas Anglu misionēs beedribas:

Wesleija metodisti ūametusi	3 m.	35 t.	940 m.
Londones misione	" 2 "	320 "	230 "
Anglu baptisti	" 1 "	47 "	320 "
Presbiterianeefūi	" — "	260 "	266 "

3. Skotu semēs misione:

Skotu brihwbasu. ūametusi	1 m.	330 t.	660 m.
Skotu ūaweenotee	" — "	728 "	40 "

4. Amerikas misionēs beedribas:

Amerikan Board beedr. ūamet.	2 m.	770 t.	900 m.
Amerikas Presbiterianeefūi	" 2 "	321 "	24 "
Biūlaba metodisti	" 1 "	312 "	696 "
Baptisti	" 1 "	255 "	96 "
Protestantu biūlabeefūi	" — "	734 "	23 "
Reformati	" — "	433 "	996 "

5. Zitas Luteru misionēs:

Norwegeefūu misione ūametusi	— m.	243 t.	295 m.
" basu. " "	" — "	18 "	500 "

Mehs paūneegtum lapraht ūinas par wiūahm misionēs beedribahm un ihpaūūi par Luteru misionēs beedribahm, bet iū Sweedrijas, Dahnijas un Franziyas mums wehl ūchahdu ūinu pa wiūam naw. Amerikas Luteru general-sinodes misione ūalasiya 72 tuhst. 550 mahrkas un Luteru general-konziles misione 32 tuhst. 45 mahrkas.

Jr jau labs laiks, kamehr daūchahm Bahzsemēs un ari zitam beedribahm preeūū paganu misionēs rodahs katru gad' naudas truhkumi, kas ūneedsahs daudreis jo augstu. Nebuhtu ihsti labi, kad ūūi ūehrga paliktu pee ew. paganu misionēs par nedsedejamu, lai ari misionēs draugi domā, ka parahdu taifūūhana peeder pee misionēs beedribu politikas. Tahs misionēs beedribas, ūurahm ir dauds parahdu, ir ari ūahkufūas isrihkoht plaūūas naudas wahlūūhanas, un zaur tam ūlahdejuūūas meeram un ūaderibai beedribu ūarpā. Kad parahdi ūahktu eet wairumā pee wiūahm beedribahm weenlihsigā mehrā, tad waretu no tam zeltees wehl jo ūliski augi. Bet uū ūahdu wiūi lai glahbjahs no parahdeem? Ar lo lai truhkumu iūpilda? Lai wiūas beedribas zen-

ūchahs tāpat, ka p. p. Anglu basnizas beedriba, ūawas draudses radinaht pee paūū-ustureūhanas. Ari Bahseles misione ir darijuūi pehz ūūihs preeūūūihmes un iūdewuūi dauds masal preeūū Indijas un Afrikas draudsehm, un tā aistaupijuūi labu graūi. Bahzsemē zeeūū, ka rahdahs, Reines misione wiūleelako truhkumu; 1881. gada beigās tai iūtruhka 185 tuhst. mahrkas. Berlīnes misione ari naw minetā gadā mantas ūinā dauds tapuūi uū preeūūū. Ari Groūūnera misione i klahjahs deewāgan gruhti.

Ta wezaka no wiūahm 9 Bahzu misionēs beedribahm ir „Brahlu draudses“ misione. 1882. gadā wina ūwineja ūawus 150-gadu paūūwefūhanas ūwehtkus. Ari mehū peekrihtam tam ūpreedumam, kas ūaka: „Brahlu draudsei netruhkūi grehku atgreūūhanas ūprediku ūahls un ewangelijuma eljes.“ Jau tahs trihs leetas, ka „Brahlu draudse“ peeūūūir Luteru, Reformatu un Anglikaneefūu basnijahm tahs paūūas teūūibas, kahdas ūew paūūai, norahda, ka ta grib puūletees pee kopigā darba. Kad ari Hernhuteefūi weenā un otrā weetā iūturejahs paūūi pret ewangelijuma basnizu, tad waina nezehlahs dehl personigas, bet dehl ziteem eemefseem. Tā ka Baptisti, Brahlu draudse nekad no Luteru basnizas naw atdalijusees.

Otra wezaka misione Bahzsemē ir Bahseles paganu misione (dibinata 1816. g.). Bahseles misione ustur 104 Eiropesūu misionarus ar 80 ūee-weefūeem, 4 misionarus, kas turpat no paganeem, 23 palihguū, 99 katechetus (katkisma iūūahūitajuū), 37 ewangelistuū, 10 mahzituū, kas zelo no weenas weetas uū otru, 19 bihbeles paūrdewejuū, 191 kristigu ūkolotaju, 42 ūkolotajas un 42 paganu ūkolotajuū. 1881. gadā kristija Indijā uū 19 misionēs ūanzijahm 197 paganuū; draudses lozektu ūklaitis ir 7557. Afrikā kristija uū 10 misionēs ūanzijahm 200 paganuū; draudses lozektu ir 4700. Rihneefūu semē uū 6 ūanzijahm kristija 99 paganuū; draudses lozektu ir 2294.

Reines misione Bonē ir jaunu gadu eefahkufi it behdigi; parahdi weenmehr eet wairumā. 1881. gada beigās wina ustureja Afrikā uū 20 ūanzijahm 35 par mahzituūeem eefwehtituū un 5 ne-eefwehtituū misionarus, Indijā uū 22 ūanzijahm 27, un Rihneefūu semē uū 6 ūanzijahm 4 misionarus. Afrikā ir beedribai 11 tuhst. 355 draudses lozektu. No jauna tapa kristiti 154.

Berlīnes misione i Afrikā 50 sinodes aprinkōs 40 ūanzijas. Tur ūrahdā 45 par mahzituūeem

eefwehtiti un 9 ne-eefwehtiti misionari, 135 palihgi is turenas tantas bes algahm. Krisiti tapa 672 pee-augufchi un 768 behrni. Draudses lozekku flaits ir 11 tuhft. 775.

Grosenera misione Berlinê eefahka pagahjuscho gadu ar ruhpehm un beidsa ar preeku. Parahds ir no 25 tuhft. mahrlahm masinajees us 2016; wina ruhpejahs it ihpaschi par Kolu tautiku Indijâ, Kur kristito flaits sneedsahs libds 31 tuhft. 790.

Hermannsburgas misione Hanowerê ne-isturahs ihsti draudstigi pret Hanoweres basnizu un tapehz nedshwo ar to meerâ. Winai ir stanzijas Afrikâ, Indijâ, Jaun-Seelandê un Australijâ.

Seemel-Bahzu misione Barmenê dabu fawus misionarus no Bahseles; winai ir stanzijas us Afrika las wakara peekrafta, blakus Bahseles stanzijahm.

Schleswig-Holsteines misione Borklumâ isfuhtija 1881. gada beigâs fawus pirmos misionarus.

Beidsot wehl atleef Leipzigas misione ar fawu ari mums pasihstamo flaweno direktoru Gardelandu, kas top no mums ar mihlestibas dahwanahm apghadata. Winai peetruhft arweenu kandidatu preeksch misionareem, un ta nespēja 1877. gadâ isfuhtit neweenu jaunu misionari. Is winas seminarijas warehs til 1885. gadâ istahtees jauni misionari. 1881. gadâ tai bij Indijâ us 22 stanzijahm 20 eefwehtiti misionari. Draudses lozekku flaits ir 12 tuhft. 369.

Til dauds par 9 Wahsemes protestantu paganu misionehm.

Mehs preezajamees, ka ari no mums eenahf katru gad' stipra palihdsiba preeksch schi Deewam patihkamâ darba pee paganu dwehseleh. Wehl isgahjuschâ gada beigâs tapahm us tam usmudinati zaur tam, ka muhs apmekleja Leipzigas misiones flawenais direktors Gardelands. R. R.

Waj tewim ir pateiziga firds?

Pateiziba ir ihstais dwehseles gods un jaukums. Bet kâ jau labas garigas leetas pasaulê allasch reti atrodahs, tã ari schi firds juschana, ko saweem mihleem lasitajeem gribam usteikt, lai katrs dsenahs, ka winsch to eelsch fewim war wairot. Zuhâ sinat no swehtâ ewangelijuma, ka no desmit spitaligeem wihreem, ko tas Besitajs bij padarijis wewelus, tilai weens atgreesahs winam pateiktees. Tã ari tagadin

daudfreis nopuhshchanahs un fuhdseshchanahs ir jadsird par zilweku nepateizibu. Daschs tehws un dascha mahte schehlojahs ar praweescha Esaijas wahrdeem: „Es esmu behrnus usaudsinajis un pa-augstinajis, bet tee no man ir atkaphuschees“; un daschs labstidigs zilweks, kas ir puhlejees ziteem labu dariht, par to labu, ko darijis, ir atdabujis kaunu, un tã winsch ir apnizis un peekufis jo projam labu dariht.

Ismeklesim nu labi, kas ta waina, kas firds pateizibu kawê, lai sinam fargatees, ka nepateizibâ neeekrihtam. Es esmu atradis trihs tahdas wainas:

Pirmâ waina man rahdahs ir ta, ka zilweks dauds reis ne-apdomâ un nexem wehrâ to labu dahwanu jeb labdarishchanu, ko dabujis no Deewa jeb no zilwekeem. Kad tu nakti faldi dusejis un no rihta sweiks un wewels uszehlees, waj tad katru reis pee fewis esi domajis, zil leela bij Deewa labdarishchana? Kad to ne-esi apdomajis, tad ar ne-esi pateizis. Bet nemeerigi esi gulejis, un daschu nakti bes meega ar schpehm mozijees, un tad ar tewim schka labotees un tu dabuji kahdas stundinas duseht, tad tu usmodees esi warbuht gan rolas falizis un Deewam pateizis, jo tad tu biji mahzijees wina labdarishchanu apdomah un atsiht. Tã ir ar wisahm Deewa labdarishchanahm; mehâ tahs gauschi mas apdomajam. Daschs zilweks, kam no masahm deenahm arween wiss pa pilnam bijis, neprot Deewam pateikt, un wehl naw ar meeru; winam wehl mas, un ar skaudibu tahds us ziteem flatahs, kam ir wairaf. Bet lai winsch kahdu laizinu zeesch truhkumu un gruhtibu, tã — ka ja-eet pee ziteem semotees un luhgt, tad warbuht pehzaf, kad tas debesu Tehws wina atkal ar mantu apwehtihâ, winsch to atsihs un wairaf sinahs pateikt. Bet zitam til zeeta firds, ka ari tad nemahzahs. Deewa labdarishchanas, ko winsch mums rahda pee dwehseles, ir wehl leelakas. Ka mums ir basniza un skola, Deewa mahziba un kristiga draudhsiba, — waj atsihtam pareisi, zil leels tas labums? Us fewschu pasaules kaktu starp pagahneem aiswests, tad daschs to schktu manih, kahds labums winam tã ir bijis, un kahdu grehku darijis, to ne-atshidams un par to nepateikdamees. Runasim par zilweka labdarishchanahm, par tahdahm, kas gan ari nahf no Deewa — jo wiskas labas dahwanas nahf no ta gaismas Tehwa — bet ne zaur zilwekeem.

(Turpmat beigums.)

Latw. Aw. redaktors: J. Weide.

No zensures atwehlehts. Jelgawâ, 28. Februari 1883.

Drushts pee A. M. Steffenhagen un behla.

Nahdi tajs: Stahdeet beetes. Rahds wahrds par 2c.
Tullkotajam drustu misefees. Saimneezibas drustas.

Stahdeet beetes.

Itkatrs semkopis puhlejahs un zenschahs us tam, lai no saweem lopeem isdabutu wairaf pelnas; bet mas ir tahdu semkopju, kas wisu to isdara, kas waijadfigs pee schi jauka mehrka fasneegschanas. Par labakahm ganibahm wasara un par ganibu pahrlabofchanu gan jau fahf ruhpetees, bet turpretim ar flauzamu gowu mitinaschanu par seemu isfkatahs wehl dascha labâ faimneezibâ deewsgan behdigi. Dauds, loti dauds ir tahdu faimneezibu, kuras domâ, ka ir jau deewsgan darihts, kad gowis pabaro jeb pa-ehdina ar feenu, salmeem un pelawahm un nemas pee tam nedomâ, ka tahda bariba ir gruhhti fagremojama un ka laba dala no patehretahs baribas iseet ne-isleetota mehslôs. Ari milti waj ektas rauschi par pahris mahrzinahm klahht peedoti schè war mas ko lihdscht. Wasara gowis pahrtteel weenigi no sahles un weegli fagremojamas baribas, un tahdu waj tai lihdsfigu waijaga tahm ari dot par seemu. Breeksch tam naw nekas labaks, kâ runkel-rahzenî (beetes). No schihm war ne ween eemantot dauds lopu ehdamâ, bet tahs ir ari weseliga bariba, un kad tahs sakapâ un fajauz ar effekteem waj peluhm, tad gowis ehd effelus un pelus dauds labaki. Us weenas puhra-weetas isaudseht lihds 300 puhru runkel-rahzenu, nebuhs wisai gruhhti. Kad nu nemam, ka weens puhrs runkel-rahzenu swer lihds 100 mahrzinahm, tad semkopis eemanto no weenas pa-

schas puhra-weetas kahdas 30 tuhst. mahrzinahs jeb 75 birkawas weseligas, sulainas lopu baribas, no kuras war 15 gowihm gandrihs 7 mehneschus dot katru deen' lihds 10 mahrzinahm. Lai gan 10 mahrzinas par deenu naw dauds preeksch weenas gows, tad tomehr drihs ween buhs manams, ka peens wairojahs, un semkopis, kas gribehs tapt us preekschu, puhlesees, lai waretu nahkofchu seem' dot sawahm gowihm otr'til dauds beeschu. Tomehr ne ween peens waitos semkopja eenemschanas, bet ari beeschu audseschana pahrlabos semkopja laulfaimneezibu. Ar pilnu teesibu waram leezinaht, ka zaur beeschu audseschanas eeweschanu war katra faimneeziba bes brandwihna dedsinaschanas stipri pawairot stalla mehslus un tahdâ wihse pahrlabot sawus laufus. Newaijag tif tuhdaef eesahkumâ fahkt par dauds plaschu beeschu audseschana, bet eesahkt ar masu gabalinu, ne tahf no mahjahm un tahdâ weetâ, kur seme ir laba un spehzigâ. Kad pirmâis mehginajums ir isdeweess un beeschu audseschana dauds-mas aprasta, war fahkt apstahdiht leelaku gabalu. Daschs labs semkopis ir tapehz ween jau pehz pirmâ mehginajuma no weena waj otra pahrlabofchanas darba pee sawas faimneezibas atrahweess, ka tas eesahka ar par dauds leelu gabalu un ka mehginajums ne-isdewahs. Lai beeschu audseschana pareisi isdotos un rascha buhtu laba, tad waijag:

- 1) semei buht preeksch tam derigai;
- 2) semi pareisi un labi fagatawot;
- 3) semi stipri mehslot, un semei waijag ari buht deewsgan weza spehka;

- 4) ismekleht labu beeschu sorti;
- 5) stahdus lezelekös pareisi un labi isaudseht;
- 6) labi un ihstâ laikâ eestahdiht;
- 7) semi tureht tihru no nesahles un beetes pee laikâ apfist.

Isnemot weeglu smilts semi un stipru mahlu, aug runkel-rahzeni wifâs zitâs semes kahrtâs. Wislabaki aug runkel-rahzeni tahdâ weetâ un semê, fur meeschi aug labi, un tahdu semi aradihs katra faimneezibâ. Uri purwainâ semê, ja til netrukst kattu, runkel-rahzeni aug koti labi.

Bagatus augtus til war dabuht no tahdas semes, kam ir dauds weza spehka un kad to wehl mehflö stipri ar stakka mehfleem; wislabaki ir, kad stakka mehflus jau rudeni uswed un toz tuhda ee-ar. Malkas pelni, wirza (schlidri mehflö) waj ari weens maifs superfosfata us puhra-weetas, aismakjahs koti labi. Kas grib wehl mehflot pawafari, tas lai uswed mehflus wehl preeksch seemas beigahm un lai toz tuhda plahni isahrda; ee-art war mehflus til tad, kad seme jau ir pilnigi noschuwufi. Waijag stipri no tam fargatees, ka mehflus ne-apax, kamehr seme wehl flapja, jo tad paleek semê gabalaina un stahdischana ir gruhtha. Kad seme ir Maija mehnesi jau deewögan fausa, tad waijag to labi beesf un lihds 6 zellas dsifi usart un tuhda peerulleht, un tad atstahht it meerigi lihds stahdamam laikam.

Labakâ beeschu sorte, kas ari panesf jo labi pahrstahdischanu, ir apatee Oberndorferu runkel-rahzeni (beetes), un fehklas warehs dabuht pee katra andeles dahrsneeka. No 3 lihds 4 mahrzinahm fehflu war pilnigi apstahdiht 1 puhra-weetu jeb isaudseht til dauds stahdus, zif weenai puhra-weetai waijadstigs. Stahdus waijag audseht tapat kâ kahpostus, dahrsâ kahdâ ihpashâ weetâ lihds 4 pehdas platâs dobês. Ir labi, kad fehklas 6 lihds 8 deenas preeksch fehshanas eemehrz kahdas 24 stundas ilgî uhdeni un tad noleek pagrabâ mitrâ weetâ, lai tahs dabon fadihg. Schahdas isdihguschas fehklas nu eeleek dobês lihds 1 zellu dsifi, un pehz mas deenahm beetes ir jau fanah-

kuschas, kurprelim fausas, nedeedsetas fehklas usnahf til pehz 2 lihds 3 nedekahm. Newaijag feht til wifai beesf, jo tad ir stahdini koti smalki un panihkuschî. Kamehr stahdini wehl ir dobês, waijag par to gahdaht, ka toz nepahrnem nesahle, un fausâ laikâ waijag wakarôs arween apleet.

Kad stahdini ir deewögan stipri, sofu spalwas resnumâ, kas ir arween Junija mehnescha pirmajâ puse, tad pahrstahdischanas laiks ir klahht. Tad waijag art wagas, raut stahdus un tuhda stahdiht; wifam waijag notift weenâ paschâ deenâ, lai jaunee stahdini nahktu tuhda frishâ, mitrâ semê. — Wagahm waijag buht 2 pehdas weenai no otras, un ir labi, kad ar dimi arklus par weenu wagu, lai wagas isnahktu labi augstas. Wagu wirsu waijag ar weeglu rulli norulleht, lai tahs nebuhtu par dauds spizas, un tuhda pehz norulleschanas ir jafahf stahdiht. Stahdeem waijag lapas par pusei nogreest un faknes eemehrzeht maifjumâ, kas pastahw is frischeem gowu mehfleem un mahleem. Us schahdu wihfi stahditi runkel-rahzeni waj beetes aug wislabaki, kad toz ari pehz stahdischanas nemas ne-aplastitu. Pee stahdischanas ir zeeshi us tam jaluhko, ka faknes nahf taifni semê eeshâ un ne dsitaki, kâ stahwejuschas dobê waj lezelek; par dsitu stahditi stahdini ne-aug labi, waj ari pawifam issuhd. Stahdiht waijag 12 lihds 15 zellas weenu stahdinu no otra.

Ar stahdischanu newaijag til wifai pahrschteegtes, bet kaut stahdineem tapt labi stipreem, jo tad war arween droshaki zereht us labeem augleem; stahdischanas laiks ir lihds 15. waj 20. Junijam.

Kas buhs beetes waj runkel-rahzenus weenu un otu reisi stahdijis un tã ar scho augu audschanu eepastnees, tas finahs pats no sewis ihsto un preeksch stahdischanas derigo laiku. Tahds ismeklehs arween tahdu brihdi, fur leelakâ data no lauku darbeem ir padarita un tã warehs jaunus un wezus, leelus un masus isleetot preeksch beeschu stahstischanas. Tapat kâ kartufelus, waijag ari runkel-rahzenus tureht weenmehr tihrus no nesahles un toz arween

apart jeb apfist. Kas scho darbu pareisi isdarihš un netaupihš puhliuſ, taſ mantos ari ſawu puhliu augtuſ, jo zaur kreetnu apkopſchanu war augtuſ dubultigi pawairot. Kad lapas ir jau til lelaſ, ka taſ apfedeſ ſemi, tad neſahle wairš newar augt un naw ari waijadſigš til daudš puhliu preekſch apkopſchanas. Kaſ lapas mehgina nogreeſt preekſch nonemſchanas laika, dara nepareiſt; lapas waijag til tad nogreeſt, kad ſakneſ nem ahrā no ſemeſ.

Til daudš ſchaj reiſā par beeſchu audſeſchanu. Kad muhſu darba beedri ſchiſ rindinaſ eewehrotu un taptu zaur tam pamudinati uſ beeſchu audſeſchanu, tad buhtu taſ mehrkiſ ſaſneegteſ, ko zerejahm zaur ſcho rakſtu ſaſneegt.

S.—8.

Rahdš wahrđš par uſteikſchanahm.

Laukfaimneeziabas maſchinu un zitu darba riſku apgahdataji ſinamš ari ſtrahdā preekſch wiſpahrderiga labuma. Winu eeſtahdeſ un darbuſ tapehž ari war pehž nopelna waj nu ſmahdeht jeb uſteikt; til tam janoteel taiſnigā wiſſe.

„Latw. Aw.“ ſchi gada laukfaimneeziabas pirmejä peelikumā bij diwi rakſti nodrukati, kaſ „Arajam“ iſrahbijuſcheeſ par praſteem reklameſ rakſteem.

Man tē wiſpirmeſ ja-atbild, ka naw taiſniba, ka eſ ari pirmo rakſtu minetā peelikumā eſmu rakſtiſiſ; un otreſ rakſtiſ no maniš nekad naw tahdš „Arajam“ biſiſ peeſuhtihtš.

Tahlaſ „Arajs“ griſ buht pretineeſ praſteem reklameſ rakſteem, — un tomehr darbdš taſ naw wiſ. Wiſdš ſawdš 26 nummurdš p. g. wiſſch ir wairak kā 17 aprakſtuſ par daſchadahm maſchinahm neſiſ, kaſ tilai pee Grahmana ſga dabujami, un kaſ tamdeht naw nekaſ žiti, kā reklameſ preekſch minetā lunga. Lai til palafa „Araja“ №№ 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8., 14., 20. un 26., tad tuhliſ redſehš, ka taſ labakahš maſchinaſ ir taſ, kuraſ nahł iſ Hornſby'a, Eckerta, Lanza u. ž. fabrikahm; fabrikaſ no Flöthera, Wooda,

Sacka, Ruſton, Proktor un beedra u. ž., kā rahdahš, wiſſch nemak nepaſiſht, — un tadſchu taſ top wiſā Ciropā, Japanā un Riſhnā daudſinataſ. Waj tahdš „Araja“ žekſch naw praſta reklameſ taiſſchana?

Ko „Arajs“ wehl joſo par manu preekſchlikumu, kaſ eewehle ſemkopibak maſchinu iſ mehginaſchanaſ ſtanziak uſ laukeem želt, to tē wairš ne-aiſnemſchu; žitā weetā taſ jau gan tiſk aiſſtahwehtš. Šchē til wehl griſu kaſdu gabalu iſ wina paſcha uſweſt, kur wiſſch patš man ſagatawojiſ žeku, par Zieglera un beedra ſgu ſemkopibak riſku apgahdatumi un kalenderi til ween labu rakſtiht. „Arajs“ rakſta ſawā 24. num. no p. g. tā:

„Abi kalenderi (Grahmana un Zieglera) dod, kā wiſi žiti kalenderi, ne ween pilnigu kalendarijumu, bet ari labu teeſu nobildejumu no wiſlabalajeem ſemkopibak riſkeem, lihdš ar waijadſigo aprakſtu un iſſkaidroſchanu. Beſ tam minetdš kalenderdš wehl atronam kaſdah mažibak un deriguk padomuk ſemkopibak ſinā, tā ka mineteem kungeem gan peenaklahš pateižiba par winu it teizamo dſiſchanoſ uſ aiſweenu wairak wiſpahrderigo, laiſkam lihdſigo ſemkopju waijadſibu eewehroſchanu.“ Tā taſ rakſtiſ „Araja“ ſaklahš un beidſakſ atkal ar teem wahrdeem: „Šchoreiſ, kā ſažihtš, pateikſimeeſ žeen. Zieglera un Grahmana ſgeem par teem winu kalenderu peelikumdš jau uſneemteem daſchadeem it un loti derigeem ſemkopibak rakſteem.“ Bet pehž kaſda mehneſcha laika, kad „Latw. Aw.“ til ween tāpat top rakſtihtš, un ween Grahmana ſgu nepeeminot, nu „Arajs“ groſa ſawuſ wahrduſ pawiſam apkahrt, rakſtidamš: „Deemſchehl mehš newaram to kalenderi nemt pahſpreeſchanā, tapehž aba ka tani welti ko mellejam, kaſ buhtu žil ne žil wehrteſ!“

Iſ wiſa ta žeen. laſitaji tad war gaiſchi redſeht, žil netaiſnigi „Arajs“ mani aiſnehmiſ, un ka man bijuſi pilniga teeſiba, ſchini weetā aiſſtahweteeſ.

Starinſch.

Peeſiħmejumš no redakziak puſeſ: Ehrmigi gan taſ ir, ka muhſu jaunaiſ beedriſ „Arajs“ weenreiſ ſchā un otreiſ tā ſpreekſch. Ka mehš preekſch Zieglera ſga negriſbam reklameſ

taifihit, peerahda muhsu peefihmejumš pee „Zerina“ lga raksta muhsu semkopibas peelikumâ N° 3, kura mehš zeen. lastajus darum usmanigus ari us Grahamana un zitu fungu semkopibas rihkeem. — Mehš nefreedifim par to, waj „Arajs“ ar faweem gaiteem un gailu fefstehm, semkopjeem ir wairak kalpojis jeb mehš ar teem padomeem, „kâ ja-apeetahš ar maſchinahm 2c.“ un ko dod lahds wezš un mahzihtš semkopis. Par tufſchu falmu kulſchanu „Arajam“ gan newaijadsetu ne runaht. Wiſadi mehš ne-isprom, kapehž „Arajs“ uſbruhk wirſu „Latw. Aw.“, kaš winam dod pilnigu meeru.

Mumš ir peefuhtihš ſchiš rakſtš:

Zeen. „Latw. Awifchu“ redakzija. „Araja“ 3. nummurâ ronahš rakſtš apakſch wirſrakſta „Reklames rakſti“. Tai „Araja“ rakſtâ ſtahw tâ: „Latw. Aw.“ ſcha gada pirmo semkopibas peelikumu, kâ redſam, wiſzauri pilda diwi rakſteeni, kaš pirmak bij mumš peefuhtiti; bet atſihiti par klaiju reklami, tika atdoti atpakal winu eefuhtitajam.“ Scheem „Araja“ wahrdeem man ir japretojahš. Es ſchê klaiji leezinu, ka to pirmo Latweefchu Awifchu rakſtu „Kâ ja-apeetahš ar semkopibas maſchinahm un ar ziteem semkopibas darba rihkeem“ eš eſmu fazerejis un peefuhtijis „Latw. Aw.“ redakzija. Kad nu „Arajs“ ſaka, ka minetais, no manim fazeretais rakſtš, ko eš til kai „Latweefchu Awifchm“ eſmu peefuhtijis, „pirmak“ eſot bijis peefuhtihš „Arajam“, bet — kâ reklames rakſtš — no „Araja“ eſot atdots atpakal wina eefuhtitajam, — tad eš to ne buht newaru ſapraſt, jo mau ar „Araja“ redakziju naw nekahdas dariſchanaš.

Bez-Sahtê.

Sinteniš, direktors.

Tulkotajam druſku miſejees.

„Latw. Aw.“ semkopibas peelikumâ, pirmajâ ſleijâ, 12. rindâ no apakſchâš ſklaitot, ſtahw rakſtihtš: „... semkopis taš turigakaš wiſâ walſti“. Bij jaſala: „... semkopim bij

taš labakais ſtahwokliš wiſâ walſti“, jo Wahzu rakſtâ ir laſams: „Der Landwirth war der „am Besten gestellte Mann“ im Staate.

Saimneeziabas druſkas.

Gipſa kaiſiſchana lopu kuhtis un ſtakkōš ir daudſreis jau uſflaweta laikrakſtōš. Tapehž tē atkal zeenijamus semkopjus uš tam uſmudinadams, ihšōš wahrđōš iſſaku, ka zaur gipſa eekaiſiſchana mehſli daudš labaki paleek; tee nefadeg un nepaſaudē til daudš ſlahpekta, kâ kad gipſi pa ſtarpahm nekaiſa. Ari gaiſš kuhtis ir daudš tihraš un weſeligakš. Jaunakōš laikōš ſahl gipſa weetâ fehra ſlahbu kali ſahli (roheš ſchwefelſaures Kalijaſalz) lopu kuhtis kaiſiht. Sinams, ka zaur kali peeweſchana mehſli wehl bagataki paleek, nekâ zaur gipſi, jo gipſa ir fehra ſlahbš kakkis. Daudš, ar ihpaſchu ſinatnibas noluhku iſdaritas iſmehginaschanaš ſchai leetâ ſklaidri peerahda, ka semkopji zaur kali ſahli jeb ar gipſa reisu reifaſhm pakaiſiſchana wiſai daudš mehſlu ſpehku pawairo. Tâ ka ſchais laikōš daudš ſaimneeziabahm ar faweem mehſleem wairš nepeeteek un tapehž ſklunſtigus mehſluš par dahrgu naudu pehrk, ir ſchahda mehſlu laboſchana par mantas taupiſchana eekatama, un taupiſchana ir mantas wairoſchanaš pamats. Kad semkopji til wairak par mehſlu ſagatowaſchana ruhpetōš, tad teem ari par ſklunſtigeem mehſleem til daudš naudaš nebuhtu japatehrē. —.

Derigas ſahles pret leeſu.

Nem weenu korteli promeš brandwihna un peelej puš korteta uhdena klahk; ſagruhd peezuš lihđš ſeſchuš leeluš ſihpoluš meeſeri un peemaiſi klahk; wehđigi peeber karoti ar kaudſi ſchnauzamahš tabakas; ſajanz labi un dod tad ſirgam wiſu to uš reiſi eekſchâ.

Latw. Awifchu redaktors: J. Weide.

No zenſures atwehletš. Jelgawâ, 28. Februari 1883.

Drukahis pee J. B. Steffenhagena un deſla.